

Zakład Ochrony Środowiska

Decybel

58-500 JELENIA GÓRA ul. WOLNOŚCI 150/45. tel/fax. 75 64 32 099; tel. 502 641 541;
e-mail: decybel@virgo.com.pl

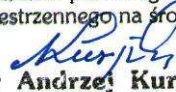

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Platerówka dla obszarów położonych w obrębie Włosień

P-21.1/ październik 2014 r.

Autoryzacja: **Andrzej Kurpiewski**

Zakład posiada wdrożony System Zarządzania Jakością

B I E G Ł Y
Ministra Ochrony Środowiska
Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
w zakresie sporządzania prognoz skutków
wpływu ustaleń planu zagospodarowania
przestrzennego na środowisko

mgr **Andrzej Kurpiewski**
świadectwo nr 0643

Spis treści

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	4
2. Informacje wstępne	8
2.1 Podstawy formalno - prawne.....	8
2.2 Zakres prognozy	8
2.3 Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	9
3. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem	10
4. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem	12
4.1 Ukształtowanie powierzchni ziemi	12
4.2 Warunki geologiczne	12
4.3 Gleby i uprawy rolne	13
4.4 Walory wizualne krajobrazu	14
4.5 Warunki wodne.....	15
4.6 Klimat lokalny i warunki bioklimatyczne	17
4.7 Ocena czystości powietrza	18
4.8 Klimat akustyczny.....	19
4.9 Promieniowanie niejonizujące.....	21
4.10 Poważne awarie i zagrożenia naturalne	22
4.11 Przyroda ożywiona	22
5. Informacje o projekcie zmiany Studium	28
5.1 Powiązania projektu zmiany Studium z innymi dokumentami	28
5.2 Prezentacja głównych ustaleń projektu zmiany Studium	29
5.3 Zapisy Studium ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko	29
6. Identyfikacja oddziaływań wynikających z realizacji ustaleń zmiany studium na środowisko	30
6.1 Identyfikacja ustaleń zmiany Studium, które mogą powodować znaczące skutki środowiskowe	31
6.2 Identyfikacja oddziaływań skumulowanych	32
7. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu zmiany Studium dla poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego.....	33
7.1 Wykorzystywanie zasobów środowiska	33
7.2 Skutki emisji gazów i pyłów do atmosfery	35
7.3 Wpływ na klimat lokalny	35
7.4 Wpływ na środowisko wodne.....	35
7.5 Wpływ na jakość klimatu akustycznego	35
7.6 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	36
7.7 Ryzyko wystąpienia zagrożeń naturalnych	36
7.8 Ocena zmian w krajobrazie	36
7.9 Wpływ na zabytki.....	36
7.10 Dobra materialne	37
8. Ocena skuteczności ochrony różnorodności biologicznej.....	37
8.1 Skutków realizacji ustaleń zmiany Studium dla form ochrony przyrody i krajobrazu.....	37
8.2 Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej.....	38
8.3 Ocena oddziaływań na cenne siedliska przyrodnicze	39
8.4 Ocena wpływu na rośliny	39
8.5 Ocena wpływu na zwierzęta	39
9. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszaru Natura 2000	40
10. Ocena rozwiązań projektu zmiany Studium	42
10.1 Ocena zgodności projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym	42
10.2 Ocena ustaleń projektu zmiany Studium w kontekście celów ochrony środowiska określonych w dokumentach nadrzędnych	43
10.3 Sposób uwzględnienia problemów ochrony środowiska	45
10.4 Ocena zachowania właściwych relacji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania ...	46
10.5 Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi w środowisku	46

10.6	Informacje o możliwym transgranicznymoddziaływaniu na środowisko	46
11.	Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu	47
12.	Propozycje rozwiązań alternatywnych oraz mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	47
13.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu zmiany Studium	49
14.	Informacje o dokumentach uwzględnionych przy sporządzaniu prognozy	49
1.	Foto na okładce: Charakterystyczne elementy krajobrazu na obszarze objętym zmianą Studium we Włosieniu (fot. własna z 23 IX 2014 r.)	

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza jest elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Platerówka, która obejmuje dwa obszary położone w obrębie wsi Włosień. Prace projektowe zostały podjęte na podstawie Uchwały Nr XXXV/188/14 Rady Gminy w Platerówce z dnia 28 stycznia 2014r.

Główny akcent prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej dla tego dokumentu położono na sprawność funkcjonowania i bezpieczeństwo ekologiczne układu, segregację przestrzenną funkcji oraz racjonalność wykorzystania przestrzeni.

Dokument prognozy dostarcza niezbędnych informacji ułatwiających konstruktywny przebieg publicznej dyskusji nad projektem zmiany Studium oraz powinien być pomocny przy podjęciu przez Radę Gminy ostatecznej decyzji o jego uchwaleniu. Ponadto, prognoza stanowi jeden z dokumentów, na którym mogą oprzeć swoje stanowisko organy opiniujące (uzgadniające) przedłożony im dokument planistyczny.

W prognozie wykorzystano informacje zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym, które zostało sporządzone dla obszaru gminy w 2010 roku. Wykorzystano tu także materiały archiwalne, których wykaz podano na końcu prognozy oraz dane udostępnione w zasobach sieci internetowej. Podstawowym źródłem wiedzy o środowisku obszaru opracowania, przedstawionej w diagnostycznej części prognozy, są jednak dane zebrane podczas wizji terenowej przeprowadzonej we wrześniu 2014 roku.

W prognozie zostały przeanalizowane możliwe skutki środowiskowe, jakie potencjalnie może powodować realizacja ustaleń zmiany Studium, w rozbiciu na poszczególne komponenty środowiska w fazie realizacji i funkcjonowania planowanych przedsięwzięć. Następnie przeprowadzono analizę zgodności ustaleń projektu zmienionego Studium z celami ekologicznymi wyrażonymi w dokumentach nadrzędnych, a także w kontekście zasad zrównoważonego rozwoju ustalonych na bazie obowiązujących przepisów.

Sposobem wizualizacji informacji jest rysunek prognozy, na którym przedstawiono opisane w tekście walory i uwarunkowania środowiska przyrodniczego na obszarze opracowania.

Prognoza nie stanowi prawa miejscowego. Ustalenia i wnioski prognozy są opinią i nie mają skutków prawnych.

Diagnoza stanu środowiska na obszarze opracowania

Prognoza dotyczy projektu zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Platerówka” który obejmuje dwa tereny położone w północno-zachodniej części gminy, w obrębie geodezyjnym Włosień, w bliskim sąsiedztwie zespołu pałacowego.

Większy z terenów obejmuje obszar o powierzchni około 110 ha. Jest to obszar wolny od zabudowy. Dominują tu użytki rolne (głównie użytki orne), które zajmują ok. 83% obszaru opracowania. Pozostałą część zajmują lasy i zadrzewienia. Niewielki udział mają wody powierzchniowe, nieużytki oraz tereny budowlane, niezabudowane (ok. 2%).

Oprócz opisanego obszaru, projekt zmiany Studium obejmuje także niewielki (ok. 1 ha), wyodrębniony teren położony w zakolu rzeki Lipa. Również i ten teren nie jest zabudowany. Niemal w całości jest on zadrzewiony i zakrzaczony.

Wśród użytków rolnych największą powierzchnię zajmują grunty IV (głównie RIVa) klasy bonitacyjnej, które stanowią około 70% powierzchni tych użytków. Grunty klasy III (RIIIb) zajmują około 24 ha, co stanowi 26% powierzchni użytków rolnych. Spośród gruntów ornych występujących na terenie opracowania zdecydowanie przeważa kompleks 2 rolniczej przydatności gleb „pszenny dobry”.

Przez całą długość obszaru opracowania przepływa potok Włosienica, dzieląc go na większą część północną oraz część południową. Jego przebieg wyróżnia się w krajobrazie szerokim i zwartym pasem zadrzewień stanowiących biologiczną obudowę jego płytkiego koryta, które zachowało swój naturalny, pełen zakoli i progów przebieg. Wody Włosienicy są miejscem bytowania chronionych gatunków ryb: śliza i strzebli potokowej.

Na obszarze opracowania dominuje roślinność związana z siedliskami antropogenicznymi, w których skład wchodzi nitrofilne zbiorowiska pól uprawnych i jednorocznych roślin terenów ruderalnych. Najczęstsze na terenie opracowania siedliska z wyżej wymienionej klasy to pola uprawne rzepaku. W związku ze stosowaniem nawozów sztucznych oraz herbicydów zbiorowiska segetalne (chwasty) są tutaj istotnie uproszczone. Marginalną powierzchnię wśród zbiorowisk nieleśnych zajmują na obszarze opracowania zbiorowiska łąkowe. Nie prezentują one szczególnych wartości przyrodniczych.

Lasy i grunty leśne zajmują na terenie opracowania ok. 15 ha, a zadrzewienia ewidencyjne ok. 2 ha. Stopień lesistości obszaru wynosi 15%. Większe, zwarte obszary zbiorowisk leśnych, które stanowią skrajny płat

Lubańskiego Wielkiego Lasu, znajdują się głównie przy północnej granicy obszaru objętego zmianą Studium.

Lasy na obszarze opracowania skupiają się głównie wzdłuż potoku Włosienica. Są tu pasy zadrzewień, miejscami dość szerokie, zdominowane w runie przez jeżynę i malinę oraz mozgę trzcinową. Na mniejszym z obszarów objętych zmianą Studium (w obrębie terasy zalewowej Lipy oraz na jej skarpie) również występuje zbiorowisko o charakterze łągu nadrzecznego.

Większy zagajnik leśny znajduje się w zachodniej części obszaru opracowania. Jest to zaniedbany park, który wydaje się funkcjonalnie związany z sąsiadującym z obszarem zmiany Studium założeniem pałacowo- parkowym we Włosieniu. Notowano tu sporych rozmiarów dęby szypułkowe.

Zbiorowiska leśne na obszarze objętym ustaleniami zmiany Studium są zsynatropizowane i nie przedstawiają większych wartości florystycznych.

Krótką informacja o projekcie zmiany Studium

Przystąpienie do opracowania zmiany SUIKZP jest efektem wniosków złożonych przez spółkę „Pałac Włosień” o taką zmianę obowiązujących dokumentów planistycznych, która umożliwi przeznaczenie terenów położonych w sąsiedztwie założenia pałacowo- parkowego w Włosieniu na cele rekreacyjne. Zamierzeniem inwestora jest poszerzenie zakresu oferowanych w sąsiedztwie pałacu atrakcji i zarezerwowanie na ten cel odpowiednich terenów.

I tak, zmiana Studium, na dwóch opisanych wyżej terenach wprowadza „tereny usług sportu, rekreacji i turystyki – US”. Obejmują one niemal całą powierzchnię przedmiotowych terenów, za wyjątkiem terenów leśnych, które Studium pozostawia, jako „kompleksy leśne – RL” oraz 10. hektarowej działki w południowo- zachodnim narożniku obszaru, która została wyłączona z możliwości przekształceń na cele rekreacyjne.

Zapisy zawarte w tekście, jak i na rysunku zmienionego Studium nie pozwalają jednak sprecyzować rodzaju przedsięwzięcia, które może być podjęte na obszarze opracowania. Analiza wniosku inwestorskiego oraz uwarunkowania lokalizacyjne mogą sugerować, że dominującym sposobem wykorzystania przestrzeni objętej zmianą Studium, a w kolejnej fazie także sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będzie pole (park) golfowe.

Ocena potencjalnych skutków realizacji ustaleń zmiany Studium dla środowiska

W prognozie wskazano następujące możliwe skutki ustaleń projektu przedmiotowego dokumentu na środowisko:

-
- * Zmiana rolniczego sposobu użytkowania gruntów i związane z tym przekształcenia warstwy glebowej. Przekształcenie powierzchni ziemi i jego bezpośrednie skutki, w tym przekształcenia szaty roślinnej.
 - * Zanieczyszczenie wód gruntowych przez nawozy i ew. inne środki chemiczne stosowane do pielęgnacji trawy.

Projekt zmiany Studium przewiduje pod inny sposób użytkowania przestrzeni ok. 81 ha, w tym ok. 17 ha z glebami III klasy bonitacyjnej. Grunty przewidziane pod nowe zainwestowanie to tereny otwarte - użytki orne. Będą one przekształcone pod tereny otwarte – trawiaste pola golfowe. Mając więc na względzie aspekty ochrony środowiska, zmiana ta nie będzie znacząca.

Wody podziemne i powierzchniowe na terenie pola golfowego mogą być zanieczyszczane nawozami mineralnymi i środkami chemii rolnej używanymi w bieżącej pielęgnacji kilkudziesięciohektarowego tego pola. Zagrożenie związane będzie ze stosowaniem wysokiego nawożenia azotowego i potasowego, co jest niezbędne dla właściwego utrzymania powierzchni trawiastych. Do tego dochodzić może okresowe stosowanie środków ochrony roślin oraz substancji powierzchniowo czynnych.

Z punktu widzenia ochrony środowiska, duże znaczenie ma także kwestia poboru wód do celów nawodnień powierzchni trawiastych pola golfowego. Projekt Studium nie precyzuje skąd inwestor będzie czerpał wodę do tego celu. W prognozie rozważano różne opcje w kontekście ich skutków środowiskowych. Zaproponowano sztuczny zbiornik wody retencjonujące wody potoku Włosienica lub jej dopływów (np. na terenie lasu graniczącego z założeniem pałacowo-parkowym).

Nieumiejętny (nadmierny) pobór dużej ilości wody do nawadniania czynnych powierzchni pola golfowego może istotnie obniżyć przepływy cieków powierzchniowych, a w skrajnych sytuacjach doprowadzić do katastrofy ekologicznej prowadzącej do obumarcia ekosystemów i gatunków związanych z tymi ciekami.

Synteza ustaleń prognozy oddziaływania na środowisko

Realizacja ustaleń przedmiotowego projektu zmiany Studium nie niesie poważnego ryzyka pogorszenia stanu środowiska w rejonie opracowania. W szczególności, projekt przedmiotowego dokumentu:

- * jest zgodny z podstawowymi zasadami i normami zrównoważonego rozwoju, a także wskazaniemi zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym;
- * nie obejmuje obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;

- * nie zmienia sposobu zagospodarowania terenów, na których występują podlegające ochronie gatunkowej rośliny, zwierzęta i grzyby;
- * nie będzie miał znaczącego wpływu na obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody oraz inne cenne przyrodniczo obszary występujące w sąsiedztwie obszaru objętego projektem zmiany Studium;
- * projekt przedmiotowego dokumentu nie zawiera ustaleń, których realizacja może powodować zagrożenia dla środowiska, niekorzystnych z punktu widzenia oddziaływania na zdrowie ludzi; realizacja ustaleń zmiany Studium nie pogorszy komfortu życia lokalnej społeczności.

2. Informacje wstępne

2.1 Podstawy formalno - prawne

Niniejsze opracowanie (nazywane dalej prognozą) jest elementem postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzanej dla projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Platerówka. Podstawą formalną sporządzenia opracowania jest zlecenie Pracowni Projektowej Plan. Małgorzata Wołoszka. z.s. w Jeleniej Górze ul. Staromiejska 8/3

Prognozę sporządził zespół specjalistów w składzie:

1. mgr Andrzej Kurpiewski – kierownik zespołu, Biegły MOŚZNiL w zakresie sporządzania prognoz skutków wpływu ustaleń planów zagospodarowania przestrzennego na środowisko (świadcstwo nr 0643),
2. mgr Katarzyna Pietrzykowska – specjalista ds. prognoz środowiskowych, botanik;

Tabela poniżej zawiera informacje o aktualnej wersji prognozy i ewentualnych zmianach wprowadzanych w trakcie postępowania planistycznego oraz procesu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Tabela 1. Tabela zmian dokumentu prognozy

Numer wersji (sygnatura prognozy)	Data zakończenia prac	Uwagi
P-21.1/ październik 2014 r.	14.10.2014 r.	Wersja aktualna

2.2 Zakres prognozy

Artykuł 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (t.j. Dz.U. 2013 r. poz. 1235 ze zmianami), zwaną dalej „ustawą o ocenach oddziaływania na środowisko”, wprowadza obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Jest ona jednym z elementów postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentów strategicznych, do których zaliczają się między innymi studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Wymagania, jakim powinny odpowiadać prognozy oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów strategicznych, w tym studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zawiera art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko.

Stopień szczegółowości niniejszej prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu (pismo nr WSI.411.308.2013.AW z dnia 21 sierpnia 2014 roku) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Lubaniu (postanowienie ZNS-811-04/JL/14 z dnia 25 sierpnia 2014 roku).

Oba uzgodnienia wymagają, aby informacje zawarte w prognozie były zgodne przywołanymi wyżej przepisami ustawy o ocenach oddziaływania na środowisko. W uzgodnieniu RDOŚ wymaga, aby prognoza dodatkowo określała, analizowała i oceniała ewentualny wpływ planowanego sposobu zagospodarowania terenu na stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt występujących na terenie objętym opracowaniem. Sanepid zaś zwraca uwagę na konieczność zachowania odległości lokalizacji elektrowni wiatrowych od terenów zabudowanych.

2.3 Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Podstawowym źródłem informacji o środowisku, przedstawionych w diagnostycznej części prognozy, są dane zebrane podczas wizji terenowej przeprowadzonej w dniu 23 września 2014 roku przez autorów prognozy.

Podczas prac terenowych badano cechy przyrodnicze (zdjęcia fitysocjologiczne, obserwacje florystyczne, dendrologiczne i faunistyczne), charakter biotopów, morfologię (formy i procesy), dokonano oceny walorów krajobrazu i powiązań krajobrazowych. Na podstawie składu gatunkowego roślin oraz fizjonomii i struktury siedlisk określano orientacyjną głębokość zalegania wód gruntowych. Zwracano także uwagę na źródła i skutki oddziaływań antropogenicznych (np. hałas, degradacja środowiska, przekształcenia rzeźby, konflikty funkcjonalne) oraz zmiany w środowisku przyrodniczym (retrospekcja).

W prognozie wykorzystano także opracowanie ekofizjograficzne [Kurzawa i inni 2010], prognozy oddziaływania na środowisko sporządzone dla innych dokumentów powiązanych z projektem planu [Łupicki i inni 2010], gminny program ochrony środowiska, inwentaryzację przyrodniczą gminy oraz informacje z innych źródeł pisanych wymienione w spisie literatury a także udostępnione w zasobach sieci internetowej. Opisy sposobów i metodyk pozyskiwania danych przedstawiono szczegółowo w rozdziałach poświęconych poszczególnym eko komponentom. Jeśli są to dane archiwalne podano odpowiednie odnośniki literaturowe.

Sporządzane na szczeblu gminy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP) nie jest aktem ustanawiającym przepisy gminne. Zgodnie z art. 9 ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym studium określa politykę przestrzenną gminy. Studium, w przeciwieństwie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, nie określa „przeznaczenia terenów”, lecz ich układ funkcjonalno-przestrzenny – nie są to pojęcia tożsame. Daje ono podstawę do tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dzięki którym wizja zawarta w studium przekłada się na lokalne prawo i kształtuje rozwój gminy.

Mając powyższe na uwadze, główny akcent prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej dla tego dokumentu położono na sprawność funkcjonowania i bezpieczeństwo ekologiczne układu, segregację przestrzenną funkcji oraz racjonalność wykorzystania przestrzeni.

Z uwagi na ogólność zapisów dokumentów, jakimi są studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, autorzy prognozy byli zmuszeni do przeprowadzenia prognoz obarczonych dużym stopniem niepewności, przy czym skutkiem zastosowanej w prognozie zasady przezorności, efekt prognozowania umiejscowiony jest w pobliżu górnej granicy przedziału błędów. Oznacza to, że bardziej prawdopodobnym jest, iż rzeczywiste skutki oddziaływania przedmiotowego dokumentu na środowisko będą łagodniejsze niż prognozowane.

Szczegółowe informacje o metodach wykorzystywanych przy ocenie wpływu ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko omówiono w prognostycznej części niniejszego dokumentu (punkty 7, 8 i 9 prognozy. W szczególności, przy opracowaniu prognozy zastosowano następujące metody [Richling 2007]: indukcyjno-opisową na podstawie danych archiwalnych, analogii środowiskowych, diagnozy stanu środowiska na podstawie kartowania terenowego i analiz kartograficznych.

Ileć w niniejszej prognozie jest mowa o:

1. **przedmiotowym dokumencie lub projekcie zmiany Studium** - należy przez to rozumieć projekt zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Platerówka”, dla którego sporządzana jest niniejsza prognoza,
2. **projekcie zmienionego Studium** - należy przez to rozumieć obowiązujące na obszarze opracowania Studium uwzględniające wprowadzone zmiany (tekst jednolity).
3. **terenie (obszarze) opracowania** – należy przez to rozumieć obszar opisany w punkcie 3. prognozy, którego dotyczy przedmiotowy dokument,
4. **rejonie opracowania lub obszarze prognozy** – należy przez to rozumieć obszar objęty ustaleniami zmiany studium (teren opracowania) wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania tych ustaleń lub też oddziałującymi na ten obszar,
5. **SUIKZP** – skrót stosowany zamiennie z nazwą dokumentu: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,

3. Charakterystyka obszaru objętego opracowaniem

Prognoza dotyczy projektu zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Platerówka”, który obejmuje dwa tereny położone w północno-zachodniej części gminy, w obrębie geodezyjnym Włosień, w bliskim sąsiedztwie zespołu pałacowego. Północną granicę większego obszaru wyznacza linia kolejowa nr 352 z Lubania do Bogatyni, z wyłączeniem kompleksu leśnego. Od północnego- wschodu granica terenu objętego zmianą Studium pokrywa się z granicą między gminami Platerówka i Siekierczyn. Północno- zachodnią granicę tego obszaru poprowadzono wzdłuż nieutwardzonej drogi prowadzącej z centrum Włosienia do przystanku kolejowego „Batowice Lubańskie”. Południową granicę obszaru opracowania określają wydzielań geodezyjnych i trudno jest opisać jej przebieg w odniesieniu do widocznych cech terenowych.

Powierzchnia opisanego obszaru wynosi około 110 ha. W stanie istniejącym jest on wolny od zabudowy, w części użytkowany rolniczo, w części zajmowany przez trwałe użytki zielone i lasy.

Dominują tu użytki rolne, które zajmują ok. 83% obszaru opracowania. Pozostałą część zajmują lasy i zadrzewienia. Niewielki udział mają wody powierzchniowe, nieużytki oraz tereny budowlane, niezabudowane (ok. 2%).

Oprócz opisanego obszaru, projekt zmiany Studium obejmuje także niewielki (ok. 1 ha), wydodrębiony teren położony w zakolu rzeki Lipa. Również i ten teren nie jest zabudowany. Niemal w całości jest on zadrzewiony i zakrzaczony. Jedynie we wschodniej jego części znajduje się pas ugorowanych już ogrodów.

Obsługa komunikacyjna terenu opracowania realizowana jest poprzez istniejące drogi gospodarcze prowadzące od dróg wojewódzkich nr 357 z Lubania do Sulikowa i dalej do Bogatyni oraz nr 358 od drogi nr 357 przez Platerówkę do Leśnej i Świeradowa.

W północno-zachodniej części gminy Platerówka przebiega linia kolejowa nr 252 relacji Lubań – Zgorzelec i Bogatynia. W rejonie opracowania pociągi zatrzymują się na przystanku „Batowice Lubańskie”. Na trasie tej odbywa się ruch pociągów pasażerskich (10 składów na dobę) i towarowych.

Zaopatrzenie w wodę

Gmina Platerówka korzysta z jednego ujęcia wód podziemnych zlokalizowanego we wsi Zalipiu na działkach nr 552/3, 564/3 i 197/3. Składa się z 3 studni kopanych (w tym jednej zbiorczej) i dwóch studni kopanych odwiercanych. Woda ujmowana jest z utworów czwartorzędowych. Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w kat. „B” wynoszą $13 \text{ Q}_e [\text{m}^3/\text{h}]$, a maksymalny dobowy pobór wody wynosi $312 [\text{m}^3/\text{d}]$. Woda uzdatniana jest poprzez dezynfekcję podchlorynem sodu i gromadzona jest w dwóch zbiornikach wyrównawczych o łącznej pojemności 100 m^3 . Ze zbiorników tych kierowana jest siecią rozdzielczą, rozgałęźną do odbiorców. Z ww. gminnego ujęcia wód podziemnych dostarczana jest do wszystkich miejscowości zlokalizowanych na terenie gminy, przy pomocy wodociągu wykonanego z rur PCV. Teren opracowania, z uwagi na brak zainwestowania, nie jest aktualnie wyposażony w sieć wodociągową.

Gospodarka ściekowa

Gmina Platerówka nie posiada zbiorczej kanalizacji. Ścieki z gospodarstw kierowane są do zbiorników bezodpływowych, przydomowych osadników przepływowych i studni chłonnych. Odbiornikiem ścieków z gminy są cieki powierzchniowe i ziemia. W gminie generalnie brak jest obiektów gospodarki ściekowej tj. oczyszczalni ścieków.

Obecnie gmina prowadzi etapową budowę kanalizacji, która będzie podłączona do planowanej oczyszczalni ścieków w Sulikowie. Między innymi, planowane jest skanalizowanie Włosienia.

Gospodarka odpadami

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2012 stanowiący Załącznik do uchwały nr XXIV/616/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2012 r. lokalizuje gminę Platerówka w obrębie Regionu Zachodniego.

Region ten obejmuje 20 gmin z obszaru powiatów zgorzeleckiego, bolesławieckiego, lubańskiego i lwóweckiego. Na terenie regionu funkcjonują trzy porozumienia gmin i spółek międzygminnych Gmina Gryfów Śląski wchodzi w skład porozumienia Centrum Utylizacji Odpadów Komunalnych Gmin Łużyckich w Lubaniu Sp. z o.o. z regionalną instalacją do przetwarzania odpadów komunalnych

zlokalizowaną przy ulicy Bazaltowej 1 w Lubaniu. Funkcjonuje tutaj linia sortownicza odpadów zmieszanych, plac kompostowania (instalacja do produkcji paliwa oraz składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, alternatywnego oraz kompostownia tunelowa).

Składowisko jest wyposażone w nowoczesny sprzęt, urządzenia do monitorowania oddziaływania na środowisko przyrodnicze oraz spełnia wszystkie wymogi ochrony środowiska naturalnego.

4. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem

4.1 Ukształtowanie powierzchni ziemi

Według J. Kondrackiego [2002] gmina Platerówka położona jest w Sudetach Zachodnich w makroregionie Pogórze Zachodniosudeckie, mezoregionie Pogórze Izerskie, w obrębie mikroregionu Wzgórz Zalipiańskich (332.263) [Staffa z zespołem 2003]. Najwyższym wzniesieniem w obrębie tych wzgórz jest Wyszyna (414 m n.p.m.) położona na południe od obszaru opracowania. Tymczasem, w rejonie opracowania, w dolinie Włosnicy, położony jest najniższy punkt (226 m n.p.m.) w obrębie omawianego mikroregionu.

Rzeźbę terenu cechują tu formy pochodzenia lodowcowego, którymi są pagórkowate wysoczyzny o zaokrąglonych grzbietach z kopulastymi wierzchołkami (do 285 m n.p.m.) [Kurzawa i inni 2010]. Jest to teren o lekko falistej rzeźbie (spadki terenu poniżej 6 stopni) z typowo rolniczym użytkowaniem. Równoleżnikowo przecina go płaska, niewyróżniająca się w rzeźbie dolinka Włosienicy. W krajobrazie wyróżnia się ona pasem zadrzewień stanowiących obudowę koryta potoku.

4.2 Warunki geologiczne

Budowa geologiczna Pogórza Izerskiego charakteryzuje się dość znacznym zróżnicowaniem. Powierzchnia ta jest zbudowana z paleozoicznych skał metamorficznych i osadowych, morskich osadów mezozoicznych, piaskowców kredowych i wapieni murszowych oraz trzeciorzędowych bazaltów przykrytych płaszczem osadów lodowcowych i plejstocenijskich osadów rzecznych. Tylko miejscami ponad powierzchnią czwartorzędową wyrastają twarde pagóry bazaltowe oraz widoczne są odkrywki skał prekambryjskich. Najstarszymi osadami czwartorzędowymi są żwiry i piaski rzeczne preglacjalne, które wypełniają większe doliny rzeczne i kotliny. Doliny potoków zawierają żwiry pochodzenia miejscowego. Zaobserwować można również znaczne ilości pleistocenijskich lessów, które pokrywają prawie cały obszar gminy Platerówka. Po dwukrotnym zlodowaceniu powstały moreny. Gminę pokrywają również utwory fluwioglacjalne o dużej miąższości oraz piaski akumulacji lodowcowej z głazami. Leżą one na glinach zwałowych lub piaskowcach i ilach kredowych. [Afrykański 2004, Kurzawa 2010].

Podobnie, i sam teren objęty zmianą Studium nie jest jednorodny pod względem budowy geologicznej. Przeważającą jego część pokrywają utwory czwartorzędowe, głównie utwory plejstocenijskie z okresów zlodowaceń środkowopolskiego (odry) i bałtyckiego. I tak, w części zachodniej terenu opracowania osady zlodowacenia odry reprezentowane są głównie przez piaski i żwiry deluwialne, w których otoczaki kwarcu stanowią ponad 70% ogólnego składu ilościowego. W centralnej części obszaru objętego przedmiotowym opracowaniem zalegają czwartorzędowe gliny zwałowe o barwie

brunatnej, jasnożółtej, żółtoszarej i ciemnopopielatej. Tworzą one fragmentaryczne resztki pierwotnie rozległej pokrywy, o czym świadczą liczne głązy narzutowe. Płaty glin leżą bezpośrednio na piaskach i żwirach wodnolodowcowych lub bezpośrednio na starszym podłożu. Wąskim pasem wzdłuż linii kolejowej, a także na północ od niej występują czwartorzędowe piaski i żwiry wodnolodowcowe.

W rzeźbie terenu wschodniej części obszaru opracowania wyróżniają się zbudowane z piasków i żwirów terasy kemowe z okresu zlodowacenia bałtyckiego. Reprezentowane są przez piaski i ily rzeczne terasów nadzalewowych. Terasy te zbudowane są ze średnioziarnistych piasków kwarcowych, bardzo dobrze obtoczonych. W małej ilości występują tam otoczaki litytów, materiału miejscowego i skandynawskiego oraz krzemieni.

Dolinę Włosienicy budują holocenijskie piaski, żwiry i mady rzeczne, natomiast na południe od potoku pojawiają się piaskowce szarogłazowe i łupki mułowcowe z protezoiku. Piaskowce szarogłazowe są zbudowane z plagioklastu, kwarcu oraz minerałów blaszkowych.

Surowce mineralne

W bazie MIDAS gromadzi się, przetwarza i udostępnia informacje o wszystkich krajowych złożach kopalin. Baza MIDAS służy do sporządzania corocznie publikowanego "Bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce". Aktualnie w Systemie Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych MIDAS ([1] – dostęp dn. 07.10.2014] na obszarze opracowania, nie wykazano udokumentowanych złóż surowców mineralnych.

4.3 Gleby i uprawy rolne

Na podstawie mapy ewidencji gruntów policzono, że tereny rolnicze na obszarze opracowania zajmują około 92 ha, tj. 83% obszaru objętego opracowaniem. Około 92% użytków rolnych na rozpatrywanym terenie stanowią użytki orne. Użytki zielone (łąki i pastwiska) zajmują tu zaledwie 7,5 ha, to jest 8% powierzchni gruntów rolnych.

W waloryzacji przestrzeni rolniczej IUNG-Puławy, stwierdzono, że ogólny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla gminy Platerówka wynosi 73,3 punktu. Jest to wartość zbliżona do średniej dla województwa, która wynosi 76,3 punktu. Wynik ten świadczy o dobrych warunkach naturalnych do prowadzenia produkcji rolniczej.

Największą powierzchnię zajmują grunty IV (głównie RIVa) klasy bonitacyjnej, które stanowią około 70% powierzchni użytków rolnych. Grunty klasy III (RIIIb) zajmują około 24 ha, co stanowi 26% powierzchni użytków rolnych. Grunty klas słabych, czyli V i VI występują w znikomych ilościach i stanowią około 4% powierzchni gruntów ornych. Zarówno wśród gruntów ornych, jak i użytków zielonych nie występują gleby klas I i II.

Spośród gruntów ornych występujących na terenie opracowania zdecydowanie przeważa kompleks 2 rolniczej przydatności gleb „pszenny dobry”. Gleby tego kompleksu występują na terenie płaskim tworząc zwarte zasięgi. Największą powierzchnię tego kompleksu stanowią gleby brunatne natomiast pozostałe, w centralnym pasie obszaru opracowania, to pseudobielicowe. Gleby te wykazują dużą zdolność magazynowania wilgoci, są skłonne do zlewania i zaskorupiania się, dlatego należy

¹ <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS/start/>;

przestrzegać odpowiednich terminów uprawy. Gleby tego kompleksu są średnio ciężkie do uprawy i pozwalają uzyskać wysokie plony wszystkich roślin uprawnych.

Niewielką powierzchnię we wschodniej części obszaru opracowania zajmuje kompleks 8 „zbożowo-pastewny mocny”. Obejmuje on gleby położonych w obniżeniach terenowych, gdzie wskutek słabego odpływu i ograniczonej przepuszczalności gleb, utrzymuje się okresowo stosunkowo wysoki poziom wód gruntowych, stąd też są to gleby okresowo podmokłe, wymagające uregulowania stosunków wodnych. Kompleks ten to w całości gleby pseudobielicowe wytworzone z glin średnich pylastych o dobrym stopniu kultury, średnio ciężkie do uprawy. W sprzyjających latach na glebach tych można osiągnąć wysokie plony pszenicy, jęczmienia, buraków cukrowych i mieszanek pastewnych.

Użytki zielone na obszarze zmiany Studium należą w całości do kompleksu 2 „Użytki zielone średnie”. Są to najczęściej łąki dwukośne i zajmują tereny obniżone, wzdłuż cieków wodnych oraz niewielkie obszary stoków i płaskowyżów. Charakteryzują się wyższym występowaniem poziomu wód gruntowych, dobrymi glebami i korzystnymi warunkami dla rozwoju roślinności trawiastej. Przedstawiają one wysoką wartość użytkowo-rolniczą. Warunkiem utrzymania wysokiej produktywności łąk i pastwisk wchodzących w skład tego kompleksu jest odpowiednie użytkowanie, odpowiednia pielęgnacja i wysokie nawożenie.

Wielkoprzestrzenne otwarte tereny rolne są podatne na procesy erozyjne. Dewastacji gleb można zapobiec poprzez wprowadzanie na obszarze o największym zagrożeniu erozją zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, stanowiących naturalną barierę przed wiatrem [Afrykański i inni 2004].

4.4 Walory wizualne krajobrazu

Mając na uwadze cechy fizjonomiczne, wynikających zarówno z ukształtowania terenu jak i jego pokrycia, cały obszar opracowania można zaliczyć do jednostki krajobrazowej, która nosi znamiona krajobrazu kulturowego osadnictwa wiejskiego na terenach podgórskich, o charakterze którego decydują rozproszone pośród rozłogów przestrzenie zabudowy wiejskiej.

Konstrukcję tego typów krajobrazu stanowią zwykle dwie odrębne formy: otwarty krajobraz rozłogów oraz krajobraz zabudowy wiejskiej. Typowymi elementami pierwszej formy, która występuje na obszarze opracowania, są pola uprawne z uformowanymi wzdłuż rowów i koryta Włosienicy pasami zadrzewień i zakrzaczeń oraz mniejsze i większe zagajniki leśne. Elementy te, wraz z lasem będącym częścią dużego kompleksu Wielkiego Lasu Lubańskiego, który przylega do północnej granicy obszaru opracowania, stanowią obudowy sporych połączy użytków rolnych nadając im przez to kameralny charakter.

W opracowaniu ekofizjograficznym [Kurzawa 2010] są to „*Tereny otwarte o dużej różnorodności w postaci drobnych elementów krajobrazowych o charakterze naturalnym, z dobrze zachowanymi obiektami kulturowymi oraz harmonijnym układem urbanistycznym uznane zostały jako obszary o wysokich walorach krajobrazowych. (...) Stan taki jest warunkowany ekstensywnym sposobem użytkowania terenów rolniczych oraz prowadzeniem mało uciążliwej gospodarki przemysłowej na niewielką skalę.*”

W innym miejscu, autorzy przywołanej ekofizjografii oceniają, że „*krajobraz przyrodniczy Gminy Platerówka cechuje się dość dużą naturalnością na poziomie ekosystemowym, na którą składa się mozaika pól, cieków wodnych, bazaltowych wyniesień, zadrzewień śródpolnych, kompleksów leśnych,*

stawów rybnych, etc.. W krajobrazie Gminy Platerówka zachowana jest równowaga pomiędzy naturalnymi ekosystemami a zrównoważonym oddziaływaniem antropogenicznym”.

4.5 Warunki wodne

4.5.1 Wody podziemne

Obszar objęty opracowaniem położony jest w JCWPd 88 (odpowiadającemu części subregionu XVI¹: żytawsko – węglińskiego wydzielonego w obrębie regionu: XVI – sudeckiego). Na obszarze tej jednostki, w roku 2013 prowadzono monitoring diagnostyczny w 9 punktach kontrolnych. W czterech z nich stwierdzono występowanie wód zaliczanych do I klasy czystości. Wody w pięciu pozostałych stwierdzono II klasę jakości wód podziemnych. ([2]–dostęp 4.10.2014 r.). Jednostka ta została oceniona, jako niezagrożona osiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny. Aktualnie stan ilościowy oraz chemiczny wód tej jednostki ocenia się, jako dobry. ([3] - dostęp 4.10.2014 r.).

Na obszarze gminy występują dwa rodzaje wód podziemnych:

- wody typu warstwowego występujące w obrębie holoceniowego i plejstoceniowego piętra wodonośnego,
- wody szczelinowe występujące w gruntach skalistych pochodzenia magmowego, metamorficznego i osadowego, pod glinami.

Poziom wód podziemnych w osadach holoceniowych występuje do głębokości 2 m. Wody te powierzchniowo przejawiają swoją obecność w postaci mokradł i bagien. Napotyka się je pomiędzy Platerówką w kierunku Miedzianem (Gmina Sulików) oraz na południe od Włosienia. Wody te zasilane są opadami atmosferycznymi, stanowią podstawowe źródło wody pitnej dla ludności. Poziom wód podziemnych w osadach plejstoceniowych pod glinami występuje na różnej głębokości od 2 m do 8 m ppt. Wody te gromadzą się w piaszczysto – żwirowych osadach rzecznych i wodnolodowcowych. Wody szczelinowe występujące w gruntach skalistych przepływają przez liczne szczeliny, natomiast ich ilość, głębokość występowania i kierunek przepływu nie są znane.

Na terenie gminy Platerówka nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. W związku z tym nie ma tu również wyznaczonych obszarów ochrony dla takich zbiorników. Najbliższy zbiornik GZWP 317 (niecka zewnątrzsudecka Bolesławiec) zlokalizowany jest na północny wschód od gminy. Jest to zbiornik kredowy o głębokości 100 – 200 m, którego południowa granica styka się z Gminą Lubań.

4.5.2 Wody powierzchniowe

Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 22 lutego 2011 roku (MP z 2011 r. Nr 90, poz. 451), cały obszar opracowania położony jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP): Czerwona Woda od źródła do Studzianki o kodzie PLRW60000417448, która stanowi część (wchodzi w granice) scalonej części wód Czerwona Woda. Zgodnie z zapisami przywołanego Planu, jednostka ta została oceniona, jako naturalna, o dobrym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego, jakim jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny.

² [<http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php/monitoring-srodowiska/wody-podziemne/oceny/>]

³ <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>

Nazwa największego cieków wodny, który przepływa przez tereny zabudowane Zalipia, Platerówki i Włosienia nie jest jednoznaczna. Według mapy topograficznej udostępnionej na geoportalu <http://mapy.geoportal.gov.pl/> oraz na podkładzie kartograficznym, na którym sporządzony jest rysunek zmiany Studium, jest to potok Lipa, zwany także Lipniakiem czy Nacieczem [Staffa 2003]. Potok ten jest prawobrzeżnym dopływ Czerwonej Wody, o długości ok. 20,1 km. Na obszarze zabudowanym potok został częściowo uregulowany (regulacja ta polega głównie na umocnieniu brzegów).

Fot.1: Potok Lipa na mniejszym z obszarów objętych zmianą Studium (fot. własna)

We Włosieniu, ok. 160 m na zachód od granicy obszaru objętego zmianą Studium, Lipa przyjmuje swój największy prawobrzeżny dopływ – potok Włosienica, którego długość wynosi ok. 7,0 km. Potok ten przepływa przez całą długość obszaru opracowania dzieląc go na większą część północną oraz część południową wyróżniającym się w krajobrazie szerokim i zwartym pasem zadrzewień stanowiących botaniczną obudowę jego płytkiego koryta, które zachowało swój naturalny, pełen zakoli i progów przebieg. Włosienica jest odbiornikiem wód opadowych i podskórnych spływających z terenu opracowania dość gęstą siecią rowów melioracyjnych, zaliczanych do melioracji szczegółowych. Wypełniają się one wodą zwykle tylko podczas intensywnych lub długotrwałych opadów.

Fot.2: Potok Włosienica na obszarze opracowania (fot. własna)

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (<http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/> - dostęp 9-10-2014 r) stosuje odmienne nazewnictwo od opisanego wyżej. Otóż, potok przepływający przez Platerówkę i Włosień to Włosienica, natomiast Lipa, Lipniak czy Naciecz są jego dopływami. W tej konwencji, przez teren opracowania nie przepływa Włosienica dopływ Lipy, lecz Lipa – dopływ Włosienicy.

W niniejszej prognozie przyjmuje się nazewnictwo zgodne z mapą topograficzną.

Cieki występujące na badanym terenie charakteryzują się w większości dobrą jakością wód, co potwierdza chociażby rozmieszczenie pstrąga potokowego oraz strzebli potokowej, które jako bioindykatory znalazły dobre warunki do egzystencji w ciekach na obszarze gminy.

Na terenie gminy Platerówka brak jest punktów monitoringowych jakości wód powierzchniowych. Pośrednio o jakości rzek na terenie gminy może świadczyć jakość wód rzeki Czerwona Woda, do której uchodzą cieki z gminy. Czerwona Woda jest prawobrzeżnym dopływem Nysy Łużyckiej, do której uchodzi w 154,8 km. Ocena wyników badań w 2013 r. w przekroju ujścia Nysy Łużyckiej, (poza gminą Platerówka – na terenie miasta Zgorzelec), wykazała zadowalającą jakość, o czym zdecydowały wskaźniki takie jak: BZT₅, azotany oraz elementy biologiczne na poziomie III klasy. Potencjał ekologiczny Czerwonej Wody został oceniony, jako umiarkowany. Rzeka ta nie spełnia wymagań dla JCWP na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych z uwagi na fitobenson. Poważnym zagrożeniem dla wód płynących są zanieczyszczenia bytowo-gospodarcze i rolnicze odprowadzane do nich przez przyległe gospodarstwa (np. poprzez nieszczelne zbiorniki bezodpływowe - szamba) oraz nawozy i środki ochrony roślin spływające systemem rowów melioracyjnych z pól uprawnych.

4.6 Klimat lokalny i warunki bioklimatyczne

Brak stacji meteorologicznej w rejonie opracowania sprawia, że ocena warunków klimatycznych opierać się musi z konieczności na porównaniu z wynikami obserwacji uzyskanych na stacji

w Zgorzelcu. Jest to uzasadnione także faktem, że obszar opracowania podobnie jak okolice Zgorzelca należą do tego samego, wydzielonego przez Schmucka [1960] klimatycznego regionu zgorzeleckiego.

Charakterystykę warunków klimatycznych wykonano na podstawie danych meteorologicznych pochodzących z posterunku meteorologicznego „Zgorzelec”. Dane w zakresie temperatury powietrza i opadów atmosferycznych pochodzą z lat 1995÷2004.

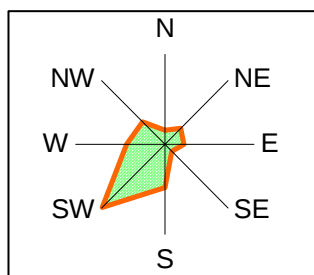
Tabela 2. Posterunek meteorologiczny: Zgorzelec. Średnie miesięczne i roczna temperatura powietrza [°C] (1995-2004) [źródło: mgr Andrzej Dancewicz IMGW Wrocław].

	miesiące												ROK
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
[°C]	-1,2	1,4	3,4	8,1	13,6	16,4	17,9	18,1	13,0	9,2	3,6	-0,6	8,6

W regionie zgorzeleckim, w przebiegu rocznym opadów atmosferycznych wyraźnie zaznacza się maksimum letnie i minimum zimowe. Około 36 % sumy rocznej opadów przypada na sezon letni, od czerwca do sierpnia (włącznie). Najniższe opady występują zazwyczaj w miesiącach zimowych, a najwyższe w lipcu.

Tabela 3. Posterunek meteorologiczny: Zgorzelec. Średnie miesięczne i roczna suma opadów atmosferycznych [mm] (1995-2004) [źródło: mgr Andrzej Dancewicz IMGW Wrocław]

	miesiące												ROK
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
[mm]	34,0	36,4	48,7	40,4	62,8	73,0	92,0	67,0	61,2	42,4	46,8	34,3	639,0

Według średniej rocznej częstości występowania kierunków wiatru z okresu 1995-2004 dominującym jest kierunek południowo-zachodni (29,7%), znaczny udział przypada też na kierunki: południowy (14,3%) i zachodni (12,9%). Tak więc przez ponad połowę dni w roku (57%) występowały wiatry z południowo-zachodniego (S-SW-W) wycinka horyzontu. Wiatry z sektora wschodniego (NE-E-SE) występują najrzadziej (18%). W ciągu 10% dni w roku odnotowywano ciszę, co oznacza rejestrowanie wiatrów o prędkości poniżej 0.5 m/s.

4.7 Ocena czystości powietrza

W gminie poza kopalnią bazaltu nie ma dużych, uciążliwych zakładów przemysłowych, które wpływałyby m.in. na zanieczyszczenie powietrza. Pozostałe istniejące podmioty gospodarcze są zakładami nieuciążliwymi i nie mają większego wpływu na stan powietrza atmosferycznego w gminie. W przeszłości duże znaczenie na jakość powietrza na terenie gminy miały oddziaływania emisji zanieczyszczeń z Elektrowni Turów. Jednak obecnie, ze względu na poczynione w elektrowni zabezpieczenia przed nadmierną emisją, jakość powietrza na terenie gminy Platerówka. W tej sytuacji, główną przyczyną występowania przekroczeń w okresie zimowym jest tutaj emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu corocznie sporządza ocenę jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w oparciu o ustawę "Prawo ochrony środowiska"

z dnia 27 kwietnia 2001 r. (t.j: Dz.U. 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.) oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Podstawę oceny jakości powietrza i klasyfikacji stref stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. (Dz.U. 2012 r. poz. 914) oraz w Dyrektywach 2008/50/WE i 2004/107/WE poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są dotrzymane dopuszczalne poziomy – klasa „C”) lub utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy – klasa „A”).

Województwo dolnośląskie zostało podzielone na 4 strefy: aglomeracja wrocławska, miasto Legnica, miasto Wałbrzych oraz strefa dolnośląska, która obejmuje pozostałą część województwa, w tym powiat lubański.

Tabela 4. Wynikowe klasy stref dla strefy dolnośląskiej w roku 2013 dla poszczególnych substancji oraz klasa ogólna wg kryteriów ustanowionych dla celu ochrony zdrowia. (źródło: [4] - dostęp dn. 21 V 2014)

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych substancji dla obszaru całej strefy									
	SO2	NO2	PM10	PM 2.5	Pb	C6H6	CO	B(α)P*	O3	Inne**
Strefa dolnośląska	A	A	C	A	A	A	A	C	C	C

*) B(α)P = benzo (α)piren; **) arsen, kadm i nikiel.

Zgodnie z Programem Ochrony Powietrza dla województwa dolnośląskiego, który został przyjęty dnia 12 lutego 2014 r. uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr XLVI/1544/14 (Dz.Urz. z 25 II 2014, poz. 985), gmina Platerówka znajduje się w obszarze przekroczeń poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 i CO oraz poziomów docelowych benzo(a)pirenu i ozonu. Powodem wystąpienia tych przekroczeń jest w przeważającej części:

CO-emisja powierzchniowa, punktowa i napływowa

PM10_{24h}, - emisja napływowa, powierzchniowa i przemysłowa

PM10_{rok}, - emisja napływowa, powierzchniowa i przemysłowa

B(a)P_{rok}, - emisja powierzchniowa i napływowa

W stężeniach ozonu o okresie uśredniania wyników 8h w obszarze przekroczeń, obejmującego całą strefę dolnośląską, ze względu na specyfikację ozonu, nie jest możliwe określenie powodu wystąpienia przekroczeń. Stężenia średnie ośmiogodzinne ozonu w strefie dochodzą do 126% poziomu docelowego

4.8 Klimat akustyczny

Największe zagrożenie akustyczne w rejonie opracowania stwarza droga nr 357. Pomiary hałasu generowanego ruchem drogowym były wykonane w roku 2006 w miejscowości Sulików. Na granicy terenu chronionego zarejestrowano $L_{Aeq} = 61,8$ dB (przy ruchu 138 samochodów osobowych i 12 ciężarowych na godzinę). Zatem jest to strefa średniej uciążliwości hałasu komunikacyjnego. Podobnie

⁴ <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php/monitoring-srodowiska/powietrze/oceny/>

należy scharakteryzować odcinek drogi nr 357 na terenie gminy Platerówka. Droga ta prowadzi w odległości około 50 m od północnej granicy obszaru opracowania.

Niewielka ilość połączeń kolejowych (10 składów na dobę, w tym jeden w porze nocnej) na linii kolejowej nr 252 relacji Lubań – Zgorzelec i Bogatynia, która prowadzi wzdłuż odcinka północnej granicy opracowania stanowi o tym, że nie stanowi znaczącego źródła hałasu.

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normującym dopuszczalne wartości wskaźników hałasu w zależności od przeznaczenia terenu i rodzaju źródeł hałasu jest rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. 2014 r. poz. 112). Wartości dopuszczalne są zależne od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren. Ich zakres podzielono na 4 klasy.

Tabela 5. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez wybrane grupy źródeł hałasu, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq,D}$ oraz $L_{Aeq,N}$, które mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby (t.j. Dz.U.2014 r. poz. 112)

Klasa standardu akustycz.	Przeznaczenie terenu	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność	
		$L_{Aeq,D}$	$L_{Aeq,N}$	$L_{Aeq,D}$	$L_{Aeq,N}$
I	A. Strefy „A” ochrony uzdrowiskowej	50	45	45	40
	B. Tereny szpitali poza miastem				
II	A. Tereny zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej	61	56	50	40
	B. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży				
	C. Tereny domów opieki społecznej.				
	D. Tereny szpitali w miastach				
III	A. Tereny zabudowy mieszkaniowej, wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	65	56	55	45
	B. Tereny zabudowy zagrodowej				
	C. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe				
	D. Tereny mieszkaniowo-usługowe				
IV	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	68	60	55	45

$L_{Aeq,D}$ - równoważny poziom hałasu dla 16 godzin dnia (hałasy komunikacyjne) lub 8 najmniej korzystnych, kolejnych godzin dnia (dla innych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu),

$L_{Aeq,N}$ - równoważny poziom hałasu dla 8 godzin nocy (hałasy komunikacyjne) lub 1 najmniej korzystnej godzinie nocy (dla innych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu),

Zgodnie z art. 114.1 ustawy Prawo Ochrony Środowiska klasyfikowanie terenów do poszczególnych klas standardu akustycznego leży w gestii miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Teren objęty ustaleniami projektu zmiany Studium nie podlega aktualnie ochronie akustycznej. Są to bowiem tereny użytków rolnych i lasy.

4.9 Promieniowanie niejonizujące

Źródłami pola elektromagnetycznego powodującego przekroczenie wartości dopuszczalnych na terenach zamieszkałych mogą być linie przesyłowe oraz stacje elektroenergetyczne dla napięć 110 kV i wyższych.

Teren opracowania bezkolizyjnie przecina napowietrzna linia elektroenergetyczna S-308: 110 kV.

Ograniczenia w zagospodarowaniu terenów przyległych do urządzeń elektroenergetycznych, które mogą powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów wielkości fizycznych charakteryzujących elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące wynikają z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrymania tych poziomów (Dz.U. 2003 r. Nr 192, poz. 1883). Na obszarach występowania pól elektromagnetycznych o parametrach wyższych od dopuszczalnych nie mogą być zlokalizowane obiekty związane z długotrwałym przebywaniem ludzi, a zwłaszcza zabudowa mieszkaniowa, szpitale, szkoły, żłobki, przedszkola, internaty.

Trasy elektroenergetycznych linii napowietrznych o napięciu znamionowym 110 kV lub wyższym należy tak projektować, aby zostały zachowane odległości pionowe i poziome między przewodami a elementami budynku podane w normie PN-EN 50341-3-22:2010 Elektroenergetyczne linie napowietrzne powyżej 45 kV. Zgodnie z tą normą, linię napowietrzną o napięciu powyżej 45 kV należy na skrzyżowaniach i zbliżeniach z budynkami tak prowadzić i wykonać, aby jej budowa i eksploatacja nie powodowała ani przeszkód, ani trudności w użytkowaniu i należyтым utrzymaniu budynków. Norma zabrania krzyżować budynki mieszkalne, szkoły, budynki użyteczności publicznej, w których mogą przebywać ludzie, liniami o napięciu znamionowym wyższym niż 110 kV. Przy skrzyżowaniach i zbliżeniach linii elektroenergetycznych do budynków mieszkalnych, szkół, internatów, szpitali, sanatoriów itp., gdzie stale przebywają ludzie, natężenie pola elektrycznego i magnetycznego oraz natężenie hałasu pochodzących od linii nie może przekraczać wartości dopuszczalnych określonych w wyżej przywołanym rozporządzeniu.

Maksymalne wartości natężenia pola elektrycznego (uwzględniając najbardziej niekorzystne warunki środowiskowe i rozwiązania konstrukcyjne) pod napowietrzną linią przesyłową o napięciu 110kV, na wysokości 1,8 m od powierzchni ziemi, wynosi 3 kV/m, a zatem może ona powodować przekroczenie wartości normatywnych. Z tego względu, a także z uwagi na umożliwienie prawidłowej eksploatacji linii, dla istniejących jednotorowych linii 110kV ustala się pas terenu wolny od zabudowy i dostępny do prowadzenia prawidłowej eksploatacji linii o szerokości 38 m (po 19 m. w obie strony od osi linii).

Zagrożenia promieniowaniem niejonizującym mogą być także spowodowane przez urządzenia radiokomunikacyjne, które wytwarzają pola elektromagnetyczne w zakresie częstotliwości od 0,003 do 300 000 MHz. Do urządzeń takich należą między innymi stacje bazowe telefonii komórkowej. W granicach terenu objętego niniejszym opracowaniem, ani też w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują takie instalacje.

4.10 Poważne awarie i zagrożenia naturalne

Szczególnym rodzajem zagrożeń występujących w środowisku są tzw. „nadzwyczajne zagrożenia” charakteryzujące się nagłym przebiegiem. Do zagrożeń takich zaliczyć należy albo klęski o charakterze naturalnym jak: powodzie, huragany, trzęsienia ziemi, albo katastrofy i wypadki związane z technologiami i wytworami ludzkimi jak: uwalnianie się niebezpiecznych substancji chemicznych, wybuchy, katastrofy komunikacyjne itp. zwane poważnymi awariami.

Ryzyko powstania poważnych awarii

Na terenie województwa dolnośląskiego inwentaryzacją i kontrolą w zakresie możliwości wystąpienia poważnych awarii zajmuje się Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, we współpracy z Państwową Strażą Pożarną oraz Powiatowym Zespołem Reagowania Kryzysowego.

Obecnie w prowadzonej przez WIOŚ bazie potencjalnych sprawców poważnych awarii ([5] - dostęp dn. 27 IX 2014 r.) w rejonie Platerówki nie funkcjonują zakłady przemysłowe, w których występowałyby rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych pozwalające zakwalifikować je do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Na terenie opracowania oraz w jego bliskim otoczeniu nie ma też obiektów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Jedyna działalność przemysłowa występująca na większą skalę na terenie Gminy Platerówka związana jest z wydobywaniem bazaltu. Eksploatacja dokonywana jest przez Łużycką Kopalnię Bazaltu „Księginki” S.A. w Lubaniu w rejonie Bukowej Góry w Wielkim Lesie Lubańskim. Tak, więc nie istnieje ze strony istniejących zakładów zwiększone bądź duże ryzyko zagrożenia awarią przemysłową.

Tereny zagrożone powodziami

W gminie Platerówka nie odnotowano istotnego zagrożenia na skutek powodzi. Wylewy rzek i potoków wystąpiły tylko lokalnie, głównie w północnej części gminy, w górnym biegu rzeki Lipa.

Na podstawie wizji lokalnej oraz przesłanek hydrologicznych stwierdzono, że także i teren opracowania nie jest zagrożony wodami powodziowymi.

4.11 Przyroda ożywiona

Stopień rozpoznania flory w rejonie opracowania jest słaby. Wprawdzie w 1996 roku Firma „Fulica” wykonała inwentaryzację przyrodniczą na terenie gminy Prochówka [Jankowski 1996], lecz z uwagi na długi okres czasu (18 lat) jaki upłynął od roku jej wykonania może mieć ona jedynie znaczenie archiwalne. Dlatego podstawowe znaczenie w rozpoznaniu walorów przyrodniczych terenu opracowania miała wizja terenowa przeprowadzona przez autorów prognozy dnia 23 września 2014 r., która nie była jednak ukierunkowana na obiekty faunistyczne.

Przedstawioną niżej charakterystykę siedlisk oparto na dziewięciu zdjęciach fitosocjologicznych wykonanych na trasach transektów wytyczonych przez obszary opracowania. Zdjęcia wykonano metodą Brauna-Blanqueta. Obserwacje zapisywano w uproszczonych formularzach zdjęć fitosocjologicznych. Zapiski te są przechowywane w teczce materiałów źródłowych prognozy, w siedzibie ZOŚ „Decybel”.

⁵ <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php/powazne-awarie/>

Wartość przyrodniczą siedliska określono w oparciu o trzy parametry: powierzchnia siedliska, struktura i funkcja siedliska oraz perspektywy zachowania. Parametr „struktura i funkcja siedliska” oceniany jest w oparciu o wybrane cechy siedliska, które są uważane za najistotniejsze dla trwania ekosystemów i są wrażliwe na negatywne oddziaływania antropogeniczne i naturalne i łatwe do „zmierzenia”. Brano zwłaszcza pod uwagę obecność gatunków charakterystycznych, gatunków obcych oraz gatunków inwazyjnych. Stosowano czterostopniową skalę oceny wartości zbiorowiska: niska, umiarkowana, dość cenne, cenne (naturowe) oraz trzy stopnie oceny stanu jego zachowania: właściwy, niezadowalający oraz zły [Mróz i inni 2012].

4.11.1 Przyrodnicze powiązania terenu opracowania z otoczeniem

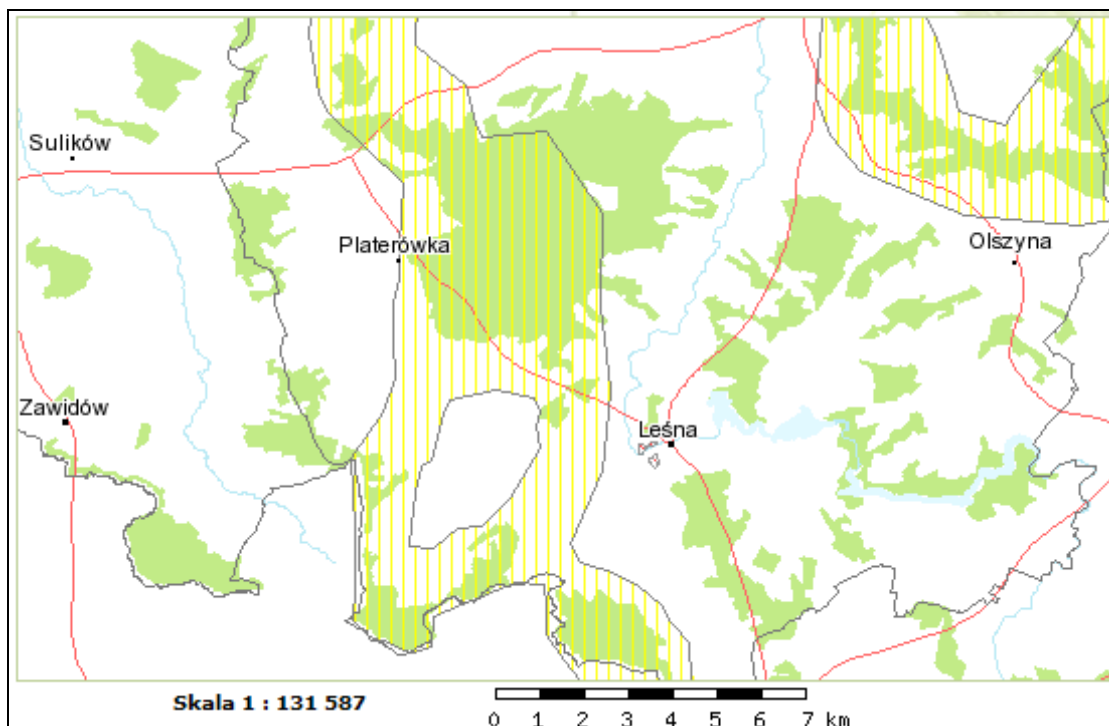
W 2005 r. na zlecenie Ministerstwa Środowiska w Zakładzie Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków PAN), opracowano projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć NATURA 2000 w Polsce [Jędrzejewski i inni 2005].

Podstawowe znaczenie w systemie przyrodniczym mają obszary węzłowe, będące źródłem zasilania w wartości przyrodnicze istotne w skali całego regionu, kraju a nawet Europy (włączone do sieci ekologicznej Natura 2000). Do obszarów węzłowych wewnątrz kraju zaliczono tereny prawnie chronione (parki narodowe, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000, częściowo rezerваты przyrody i obszary chronionego krajobrazu) oraz duże kompleksy leśne, doliny rzeczne i inne tereny dobrze zachowane przyrodniczo. W rejonie opracowania elementem ponadregionalnej struktury ekologicznej jest Karkonosko-Izerski Obszar Węzłowy.

Elementami wspomagającymi o nieco mniejszym znaczeniu są węzły ekologiczne, które odróżniają się od obszarów mniejszą powierzchnią i większym stopniem przekształceń antropogenicznych, mające znaczenie klimatyczne (regeneracja powietrza), hydrologiczne albo biologiczne lub też kilka z tych walorów jednocześnie. Są to istotne w skali regionalnej obszary zasilania. W rejonie opracowania funkcje takie spełnia Lubański Wielki Las, którego skrajny płat przylega do północnej granicy obszaru objętego zmianą Studium.

Na podstawie analiz środowiskowych, kierując się przede wszystkim ciągłością obszarów o wyższym stopniu naturalności (głównie lesistości), połączono węzły ekologiczne z obszarami węzłowymi. W ten sposób, powiązano cały system w spójną całość za pomocą korytarzy ekologicznych. Wyróżniono siedem korytarzy międzynarodowych, które łączą tereny położone na przeciwległych granicach kraju. Pozostałe korytarze nazwane korytarzami regionalnymi (kraju i województwa), które łączą obszary położone wewnątrz kraju (województwa) z korytarzami głównymi oraz korytarzami lokalnymi, które zapewniają wariantowość dróg migracji na poziomie gminy.

Korytarze na poziomie krajowym i wojewódzkim wskazane zostały w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego. W rejonie opracowania funkcję taką spełnia korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym: Gór Stołowych-zachód, który obejmuje tutaj obszar Lubańskiego Wielkiego Lasu.

Korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym przebiegający przez Gminę Platerówka o nazwie Góry Stołowe-zachód [Kurzawa i inni 2010]

W skali lokalnej ważną rolę odgrywa korytarz związany z potokiem Włosienica, który przecina obszar opracowania. Łączy on kompleks Lubańskiego Wielkiego Lasu z korytarzem potoku Lipa, który w rejonie opracowania nie spełnia wszystkich, wymaganych dla sprawnych korytarzy funkcji przyrodniczych. Koryto potoku jest bowiem zabudowane i często poprzecinane mostami, a sam potok płynie tutaj wśród intensywnej zabudowy wiejskiej.

4.11.2 Szata roślinna

Obszar gminy Platerówka leży w Dziale Sudeckim, w Krainie Sudetów i Podkrajnie Sudety Zachodnie. W klimacie panującym na tym terenie wyraźnie zaznaczają się wpływy atlantyckie, co ma swoje odbicie w roślinności.

Pierwotna szata roślinna została poważnie przekształcona w wyniku działalności człowieka. Określenie potencjalnej roślinności jest dość trudne. Można przypuszczać, że nawiązywała ona swoim składem gatunkowym i strukturą do tej, która wytworzyła się na obszarze Pogórza Izerskiego. Na obszarze tym prawie wyłącznie występowały zbiorowiska leśne, przeważały grądy, w wyższych położeniach mogły wytwarzać się buczyny, miejscami, w szczególności na zboczach wzniesień, lasy klonowo lipowe oraz kwaśnolubne dąbrowy, natomiast w dolinach rzecznych lasy łęgowe. Roślinność nieleśna reprezentowana była głównie przez zbiorowiska torfowiskowe, które mogły wytwarzać się w specyficznych warunkach [Jankowski 1996].

Na terenie gminy Platerówka wszystkie te zbiorowiska zanikły w wyniku trzebień lub gospodarczego wykorzystania lasów oraz uregulowania w początkach wieku wszystkich potoków. Miejsce łęgów zajęły zbiorowiska zarośli nadrzecznych lub łąki. Mimo, że na terenie gminy znajduje się rozległy kompleks lasów (Wielki Las Lubański), praktycznie w ogóle nie zachowały się naturalne zbiorowiska leśne charakterystyczne dla piętra pogórza [Kurzawa 2010].

Drzewa i zieleń urządzona

Na mniejszym z terenów (w zakolu Lipy) objętych zmianą Studium stwierdzono rosnące wśród zadrzewień trzy godne uwagi drzewa. Są to rosnący nad suchym rowem jesion wyniosły o obwodzie pnia 347 cm oraz dąb szypułkowy o obwodzie 385 cm. Jednak największe z drzew rośnie ukryte w zadrzewieniach przy drodze dojazdowej do budynku nr 45b. Jest to dąb szypułkowy o obwodzie pnia 460 cm. Jest on jednocześnie największym drzewem stwierdzonym na obszarze opracowania.

Na szczególną uwagę zasługuje założenie pałacowo parkowe we Włosieniu Dolnym, które bezpośrednio przylega do północnego odcinka zachodniej granicy obszaru opracowania. Składa się ono z ogrodu i stawów powstałych w XVIII w., nad którymi wznoszą się ruiny pałacu (spalonego w latach 70 – tych XX w.) wybudowanego na wysokiej, częściowo uformowanej skarpie. Park będący we władaniu osób prywatnych, obecnie jest zaniedbany, ale zachował w ogólnym zarysie swój układ kompozycyjny. Drzewostan dzieli się na dwie grupy wiekowe: najstarsze drzewa w wieku około 200 lat, i młodsze w wieku około 100 lat, co odpowiada etapom budowy i przebudowy parku [Pohobiełko 1996]. W obręb opracowania wchodzi aleja różnogatunkowych drzew liściastych (dęby szypułkowe, lipy, buki i jawory), która prowadzi do pałacu od strony południowo- wschodniej. Obwody pni tych drzew są bliskie, a w niektórych przypadkach nieco przekraczają 400 cm. Wśród tych drzew zwraca uwagę niepospolita forma buka pospolitego *Fagus sylvatica* „*Asplenifolia*” (odm. strzępolistna) [Seneta 2006].

Wszelkie cechy lasu, który graniczy z tym założeniem, a znajduje się na objętej ustaleniami zmiany Studium działce nr 859/29 wskazują na to, że również i on był niegdyś częścią tego założenia. Świadczą o tym liczne i potężne dęby nasadzone na wałach ziemnych, które niegdyś mogły być groblami stawów hodowlanych. Obwody pni tych drzew dochodzą do 420 cm. Również i obecność takich roślin, jak bluszcz pospolity (także kwitnące okazy) oraz barwinek świadczyć mogą o antropogenicznym pochodzeniu tego lasu. Ponadto, obficie występuje tutaj winobluszcz sp. otulający krzewy trzmieliny, leszczyny, czarnego bzu i śnieguliczki. Młodszy drzewostan tego zbiorowiska budują jawory, klony pospolite, lipy drobnolistne, świerki i pojedynczo graby o obwodach pni do 120 cm. W runie dominują rośliny nitrofilne (pokrzywa, podagrycznik, kuklik pospolity, niecierpek drobnokwiatowy).

Na terenie objętym opracowaniem nie ma drzew objętych ochroną prawną, jako pomniki przyrody ożywionej.

Zbiorowiska nieleśne

Na obszarze opracowania dominuje roślinność związana z siedliskami antropogenicznymi, w których skład wchodzi zbiorowiska z klasy *Stellarietea mediae* czyli antropogeniczne nitrofilne zbiorowiska pól uprawnych i jednorocznych roślin terenów ruderalnych. Najczęstsze na terenie opracowania siedliska z wyżej wymienionej klasy to pola uprawne rzepaku. W związku ze stosowaniem nawozów sztucznych oraz herbicydów zbiorowiska segetalne (chwasty) są tutaj istotnie uproszczone.

Marginalną powierzchnię wśród zbiorowisk nieleśnych zajmują na obszarze opracowania zbiorowiska łąkowe. Przeważają łąki świeże, należące do rzędu *Arrhenatheretalia*. Przedstawiają one niską wartość florystyczną, zwłaszcza że znaczna ich część to tereny odłogowane, które na skutek zaniechania działalności rolniczej (koszenie, wypas), opanowała roślinność przejściowa z dominacją roślinności wysokiej i krzewiastej. Z reguły są one obficie porośnięte przez trawy: perz właściwy *Elymus*

repens, trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epiegios* i śmiałek darniowy *Deschampsia caespitosa*. Dość licznie są tu gatunki ruderalne z klasy *Artemisietea*, do których zalicza się m.in. wrotycz pospolity *Tanacetum vulgare*, nawłóć olbrzymia *Solidago gigantea*, szczaw tępolistny *Rumex obtusifolius* oraz ostrożeń polny *Cirsium arvense*. Równie licznie krzewy jeżyn *Rubus* sp. Miejscami rośliny preferujące miejsca podmokłe m.in. tojeść pospolita *Lysimachia vulgaris*, krwawnik kichawiec *Achillea ptarmica*. Na tereny te wkracza głóg *Crataegus* sp. (opis na podstawie zdjęcia fitosocjologicznego sporządzonego w obrębie dz. nr 133/3 w północno- wschodnim narożniku terenu opracowania).

W centralnej części terenu opracowania (dz. nr ew. 88), w widłach dwóch rowów melioracyjnych i Włosienicy, znajduje się od wielu lat nieużytkowana, podmokła łąka. Jest to fitocenoza łąkowa o charakterze łąki kaczęncowej *Calthion* z klasy *Molinio-Arrhenathereta*. W miejscach stagnowania wody notowano głównie sitowie leśne *Scirpus sylvaticus*, jaskier rozłogowy *Ranunculus repens*, knieć błotną *Caltha palustris* i szczaw zwyczajny *Rumex acetosa*. Poza tym spotyka się tutaj bodziszek błotny *Geranium palustre*, trybulę leśną *Anthriscus sylvestris* i ostrożeń łąkowy *Cirsium rivulare*. W miejscach o niższym poziomie wód gruntowych dominuje kłosówka miękka *Holcus mollis* i podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*. Dość rzadko występuje rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius* preferujący siedliska świeże. Chociaż jest to zbiorowisko skąpogatunkowe, to z uwagi na jego półnaturalny charakter wartość jego należy ocenić, jako umiarkowaną dobrze zachowaną.

Tereny położone powyżej terasy zalewowej Lipy na mniejszym z terenów objętych zmianą Studium, są to ugorowane ogrody bardzo obficie porośnięte przez turzycę drżączkowatą *Carex brizoides* i pokrzywę zwyczajną *Urtica dioica*. Dość często notowano bluszcz kurdybanek *Glechoma hederacea*, a miejscami nawłóć olbrzymią *Solidago gigantea*. Na teren ugoru wkraczają młode dęby. Podobny charakter ma także nieużytkowane pastwisko zdominowane przez kupkówkę pospolitą *Dactylis glomerata*. Licznie występuje tu pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica* i pięciornik gęsi *Potentilla anserina*. Miejscami ekspansywna nawłóć *Solidago* sp., powój polny *Convolvulus arvensis* oraz przytulia czepna *Galium aparine*.

Przestrzeń leśna

Lasy i grunty leśne zajmują na terenie opracowania ok. 15 ha, a zadrzewienia ewidencyjne ok. 1 ha. Stopień lesistości wynosi 15%. [Mapa ewidencyjna]. Większe, zwarte obszary zbiorowisk leśnych, które stanowią skrajny płat Lubańskiego Wielkiego Lasu, znajdują się głównie przy północnej granicy obszaru opracowania. Są to lasy oddziałów 124 i 125 Nadleśnictwa Świeradów.

Występują tu dwa typy siedliskowe lasu są to: las mieszany wyżynny, w którym głównym gatunkiem jest buk, a gatunkami domieszkowymi dąb i modrzew oraz las wyżynny z gatunkiem głównym dębem oraz domieszkowym bukiem. Ten ostatni typ zbiorowiska zinwentaryzowano w najbardziej na zachód wysuniętym fragmencie (ogonie) lasu oddz. nr 125. Występuje tu zbiorowisko leśne, gdzie w drzewostanie przeważa dąb szypułkowy *Quercus robur*. W domieszce spotyka się świerk pospolity *Picea abies*, leszczykę *Corylus avellana* oraz podrost lipy. Runo ubogie. Z roślin dwuliściennych wymienić można: kosmatkę gajową *Luzula luzuloidis*, kokoryczkę wielokwiatową *Polygonatum multiflorum* oraz gajowiec żółty *Galeobdolon luteum*.

Lasy na obszarze opracowania skupiają się głównie wzdłuż potoku Włosienica. Są tu pasy zarośli wierzbowych, miejscami dość szerokie, zdominowane w runie przez jeżynę i malinę *Rubus* sp. oraz

mozgę trzcinowatą *Phalaris arundinacea*. Poza tym dość licznie występują tu sity *Juncus* sp. i tojeść rozesłana *Lysimachia nummularia*. Rzadziej notowano kupkówkę pospolitą *Dactylis glomerata*, mietlicę pospolitą *Agrostis capillaris*, dziurawiec *Hypericum* sp. Na skarpie terasy rosną młode klony *Acer* sp., dęby szypułkowe *Quercus* sp., wierzba krucha *Salix fragilis*, bez czarny *Sambucus nigra*, lipa drobnolistna *Tilia cordata*, trzmielina pospolita *Euonymus europaeus* oraz dzika róża *Rosa canina*.

W najszerszym miejscu, gdzie zadrzewienia wzdłuż Włosienicy łączą się z kompleksem Wielkiego Lasu Lubańskiego, występują zarośla zdominowane przez topolę osikę *Populus tremula* z domieszką brzozy brodawkowatej *Betula pendula* i lipy drobnolistnej *Tilia cordata* oraz podrostami dębu szypułkowego *Quercus robur* i trzmieliny zwyczajnej *Euonymus europaeus*. Runo generalnie trawiaste z przewagą mietlicy pospolitej *Agrostis capillaris* oraz liczną kupkówką pospolitą *Dactylis glomerata* i trzcinikiem leśnym *Calamagrostis arundinacea*. W runie sporo pospolitych gatunków nitrofilnych i ruderalnych takich jak: pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, trybula leśna *Anthriscus sylvestris*, nawłóć olbrzymia *Solidago gigantea*, szczaw tępolistny *Rumex obtusifolius* oraz skrzyp polny *Equisetum arvense*. Miejscami nerecznica samcza *Dryopteris filix-femina* oraz sit skupiony *Juncus conglomeratus*.

Większy zagajnik leśny znajduje się w zachodniej części obszaru opracowania. Został on wspomniany w punkcie poświęconym zieleni urządzonej, jako że wydaje się on funkcjonalnie związany z sąsiadującym z obszarem zmiany Studium założeniem pałacowo-parkowym we Włosieniu. Jest to zaniedbany park, gdzie notowano sporych rozmiarów dęby szypułkowe *Quercus robur*. W drzewostanie występuje także klon jawor *Acer pseudoplatanus*, grab pospolity *Carpinus betulus*, lipa drobnolistna *Tilia cordata*, świerk pospolity *Picea abies*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, a wśród krzewów trzmielina pospolita *Euonymus europaeus*, leszczyna pospolita *Corylus avellana*, bez czarny *Sambucus nigra*, śnieguliczka biała *Symphoricarpos albus*. Warstwę podszytu uzupełnia obfity podrost klonowo-lipowy. Runo porastają głównie gatunki azotolubne: podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, kuklik pospolity *Geum urbanum*, niecierpek drobnolistny *Impatiens parviflora*. Miejscami rośliny związane z podłożem bardziej kwaśnym tj. szczawik zajęczy *Oxalis acetosella* czy kosmatka gajowa *Luzula luzuloidis*. Runo obficie porasta turzyca leśna *Carex sylvatica*, a wśród drzew wije się bluszcz zwyczajny *Hedera helix* oraz winobluszcz *Parthenocissus* sp.

We wschodniej części obszaru opracowania znajduje się niewielki śródpolny zagajnik, którego drzewostan stanowi głównie dąb szypułkowy *Quercus rubra* (ok. 70%) z brzozą brodawkowatą *Betula pendula* i jaworem *Acer pseudoplatanus*. Bujny podszyt budują głównie podrosty jaworu i osiki *Populus tremula* oraz krzewy kruszyny pospolitej *Frangula alnus*. Obficie rosną tu jeżyny.

Na mniejszym z obszarów objętych zmianą Studium (w obrębie terasy zalewowej Lipy oraz na jej skarpie) występuje zbiorowisko o charakterze łągu nadrzecznego. Drzewostan budowany jest przez wierzbę kruchą *Salix fragilis*, olszę czarną *Alnus glutinosa* oraz leszczynę pospolitą *Corylus avellana*. W runie dominują pospolite gatunki azotolubne takie jak podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica* oraz trybula leśna *Anthriscus sylvestris*. Poza tym sporo mozgi trzcinowatej *Phalaris arundinacea* i ostrożeńca polnego *Cirsium arvense*. Miejscami wije się chmiel *Humulus lupulus*.

Generalnie, zbiorowiska leśne na obszarze objętym ustaleniami zmiany Studium są zsynatropizowane i nie przedstawiają większych wartości florystycznych.

4.11.3 Świat zwierząt

Opracowano na podstawie inwentaryzacji przyrodniczej gminy Platerówka [Jankowski z zespołem 1996] oraz opracowania ekofizjograficznego [Kurzawa i inni 2010].

Obecność licznych zagajników i zwartych kompleksów leśnych stwarza dobre warunki do życia dla dzikich zwierząt. Do najcenniejszych obszarów dla bytowania dziko żyjących zwierząt wskazuje się kompleks Wielkiego Lasu Lubańskiego z dużą różnorodnością siedlisk. Las stanowi bogatą ostoję dla łośi i jeleni, jak również w latach 90. stwierdzano tutaj stanowiska popielicy – gatunku wpisanego do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Mają swoją ostoję łośie (3 sztuki) oraz borsuki.

Wśród ssaków najliczniejszą grupę stanowią gryzonie i nornikowate (nornica ruda). Ssaki owadożerne reprezentowane są przez ryjówkę aksamitną i rzęsiorka rzeczny. W parku pałacowym we Włosieniu występują następujące gatunki nietoperzy: nocek duży, nocek wąsatek, nocek rudy, mroczek późny, karlik malutki, karlik większy, borowiec wielki oraz gacek brunatny. Wszystkie gatunki nietoperzy objęte są ochroną.

Na terenie całej gminy stwierdzono występowanie 85 gatunków ptaków, w tym 76 gatunków lęgowych i prawdopodobnie lęgowych, 6 przelotnych i zalatujących oraz 2 gatunki obecnie nie występujące. Spośród stwierdzonych gatunków 70 objętych jest ochroną gatunkową, 1 ochroną częściową. Trzy gatunki uznane są za zagrożone w skali kraju. Należą do nich: bocian czarny, sóweczka i kania rdzawa. Do gatunków zagrożonych w skali Śląska należy m.in. przepiórka. Gatunki potencjalnie zagrożone w skali Śląska to: paszkoć, dzierzba gąsiorek, pliszka górska, turkawka. Żaden z tych ptaków nie został stwierdzony na terenie objętym zmianą Studium. Jedynie wzdłuż potoku Lipa stwierdzono stanowiska pliszki górskiej.

Na terenie gminy stwierdzono 11 gatunków płazów i 5 gatunków gadów, ale na obszarze opracowania (na okrajach Lasu Lubańskiego) stwierdzono jedynie występowanie żaby trawnej *Rana*

Ichtyofauna potoku Lipa i Włosienica jest urozmaicona i stosunkowo bogata w skład gatunkowy. Wśród ryb stwierdzono tu dwa gatunki chronione, tj. śliz *Barbatula barbatula* i strzebla potokowa *Phoxinus phoxinus*. Oba te gatunki występują we Włosienicy. Śliz charakteryzuje się dużą amplitudą zmienności, co oznacza, że posiada dużą odporność na zanieczyszczenia.

5. Informacje o projekcie zmiany Studium

5.1 Powiązania projektu zmiany Studium z innymi dokumentami

Procedurę zmiany obowiązującego SUiKZP podjęto w związku z uchwałą Nr XXXV/188/14 Rady Gminy w Platerówce z dnia 28 stycznia 2014 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Platerówka dla obszarów położonych w obrębie Włosień.

W obowiązującym na terenie gminy Studium, które zostało przyjęte dnia 30 czerwca 2000 roku uchwałą Rady Gminy nr XIII/73/2000, nie przewidziano lokalizacji w obrębie terenów rolnych i leśnych objętych opracowaniem innych funkcji uzupełniających, dopuszczając jedynie lokalizację dolesień. Tylko dla części działek nr 859/29 i 859/49 we wschodniej części obszaru opracowania, obowiązujące Studium przewiduje inne przeznaczenie, to jest odpowiednio „tereny urządzeń produkcji rolnej, w tym możliwe do zmiany funkcji na tereny usług lub produkcji nieuciążliwej - RPO/P” oraz „tereny zabudowy

mieszkaniowej i zagrodowej o niskiej intensywności z dopuszczeniem usług i produkcji nieuciążliwej - M”.

5.2 Prezentacja głównych ustaleń projektu zmiany Studium

Przystąpienie do opracowania zmiany SUIKZP jest efektem wniosków złożonych przez spółkę „Pałac Włosień” o taką zmianę obowiązujących dokumentów planistycznych, która umożliwi przeznaczenie terenów położonych w sąsiedztwie założenia pałacowo- parkowego w Włosieniu na cele rekreacyjne. Zamierzeniem inwestora jest poszerzenie zakresu oferowanych w sąsiedztwie pałacu atrakcji i zarezerwowanie na ten cel odpowiednich terenów.

Dla analizowanych terenów nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, dlatego też określenie warunków zabudowy lub zagospodarowania terenu może nastąpić w drodze decyzji lub poprzez przygotowanie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jednak w związku z tym, że planowana inwestycja obejmuje w części grunty klas III wymagane jest uzyskanie zgody na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze. Uzyskanie takiej zgody jest możliwe wyłącznie w procedurze sporządzania planu, dlatego też zamierzenie nie może zostać zrealizowane na podstawie decyzji o ustaleniu warunków zabudowy.

I tak, zmiana Studium, na dwóch opisanych w punkcie 3 prognozy terenach wprowadza „tereny usług sportu, rekreacji i turystyki – US”. Obejmują one niemal całą powierzchnię przedmiotowych terenów, za wyjątkiem terenów leśnych, które Studium pozostawia, jako „kompleksy leśne – RL” oraz 10. hektarowej działki w południowo- zachodnim narożniku obszaru, która została wyłączona z możliwości przekształceń na cele rekreacyjne. Kierunki rozwoju terenów turystyki i rekreacji opisane są w punkcie 5. rozdziału III-5 zmienionego Studium. Opis ten nie sugeruje konkretnych sposobów zagospodarowania przedmiotowego terenu.

5.3 Zapisy Studium ograniczające negatywne oddziaływania na środowisko

Ustalenia dotyczące ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego zawiera III-3 rozdział przedmiotowego Studium. W punkcie 1 tego rozdziału sprecyzowano zasady ochrony i kierunki zagospodarowania środowiska przyrodniczego. Zawarto tu między innymi ustalenia dotyczące ograniczonego rozwoju działalności gospodarczej, a wszelkie obiekty produkcyjne i usługowe nie powinny być uciążliwe poza granicami własności.

W punkcie 2 wskazano cele i sposoby ochrony walorów przyrodniczych. W zmienionym Studium postuluje się między innymi objęcie ochroną prawną w formie użytku ekologicznego potoku Włosienica, ze względu na ochronę ichtiofauny. Postuluje się ograniczenie zanieczyszczeń i uregulowanie gospodarki ściekowej oraz restytucję odpowiednich gatunków ryb po przeprowadzeniu badań genetycznych i polepszenia warunków dla ich występowania (III-3.2 – Tereny i obiekty chronione).

Wymaga się także zachowania ciągu obudowy biologicznej rzeki Lipy. W obrębie tego ciągu, w granicach układu osadniczego, ogranicza się wprowadzanie zabudowy. Ma to zapewnić „swobodny przepływ chłodnego i wilgotnego powietrza oraz odbudowę równowagi biocenotycznej, poprawę klimatu, warunków wodnych i glebowych”.

Ustalenia dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków zawiera rozdział III-4 Studium. Zmienione Studium przewiduje, między innymi rewaloryzację i adaptację założenia pałacowo-parkowego we Włosieniu Dolnym na funkcję turystyczno- rekreacyjną, w oparciu o zachowane obiekty.

Rozdział III-7 przedstawia kierunki modernizacji i rozbudowy układu sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Przewiduje się zaopatrzenie w wodę na terenie gminy Platerówka w oparciu o rozbudowany system wodociągowy zasilany ujęciem wody w Zalipiu. Zakładanym kierunkowym działaniem w zakresie gospodarki ściekowej jest zapewnienie pełnego oczyszczenia wszystkich ścieków odprowadzanych z terenu gminy w wysokosprawnych oczyszczalniach. W zakresie gospodarki cieplnej zauważa się, że na terenie gminy nie jest możliwy szybki rozwój systemów ciepłowniczych sprzyjających środowisku naturalnemu. Założeniem kierunkowym jest wykorzystanie gazu przewodowego do celów grzewczych. Zakłada się także wykorzystanie ekologicznych źródeł alternatywnych.

Rozdział IV-1. Jednym z celów polityki przestrzennej gminy jest uzyskanie stanu środowiska przyrodniczego, umożliwiającego poprawę standardów zamieszkania, pracy i wypoczynku oraz zmniejszenie lub eliminacja zaistniałych dysproporcji i nieprawidłowości w zagospodarowaniu przestrzennym. Realizacja celów – jak podaje przywołany rozdział – powinna doprowadzić do mierzalnej poprawy standardów ekologicznych, związanych z poprawą stanu środowiska przyrodniczego gminy, wzmocnieniem jej kondycji i walorów użytkowych oraz zapewnienie stabilnej równowagi.

6. Identyfikacja oddziaływań wynikających z realizacji ustaleń zmiany studium na środowisko

Przedmiotowa zmiana Studium dotyczy wydzielenia obszarów, które w obowiązującym dokumencie przeznaczone są w większości pod uprawy rolnicze i wskazuje je pod usługi sportu, rekreacji i turystyki „US”. Zajmą one łącznie powierzchnię około 80 ha. Studium nie precyzuje wykorzystania tych terenów ani też nie ustala warunków ich zabudowy. Zapisy zawarte w tekście jak i na rysunku zmienionego Studium nie pozwalają sprecyzować rodzaju przedsięwzięcia, które może być podjęte na obszarze opracowania. Ustalone tutaj warunki pozwalają zarówno na lokalizację dużego obiektu sportowego (stadionu, hali sportowej, aquaparku), torów crossingowych dla motocykli i kładów, jak i szlaków i miejsc dla ekstensywnej turystyki. Siła oddziaływania na środowisko tych przedsięwzięć jest skrajnie różna i przy braku wskazania bardziej konkretnych założeń trudno jest prognozować ich przyrodnicze skutki.

Analiza wniosku inwestorskiego oraz uwarunkowania lokalizacyjne mogą sugerować, że dominującym sposobem wykorzystania przestrzeni objętej zmianą Studium, a w kolejnej fazie także sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będzie pole (park) golfowe.

Pole golfowe obejmuje zwykle obszar kilkudziesięciu hektarów, w obrębie którego znajduje się kilka stałych elementów wynikających z reguł tej gry. Są to dołki (zwykle kilkanaście), z których każdy wyposażony będzie w miejsce startu (*tee*), tor gry (*fairway*), plac, na którym wycięty jest dołek (*green*) i obszary poza grą (*rough*). Każdy dołek posiada przeszkody dla gracza (*hazards*) w postaci bunkrów z piaskiem, oczek wodnych, rowów, cieków itp. W miejscu startu trawa przycinana jest na wysokość 7-

15 mm, tory gry są koszone na wysokość 10-20 mm. Obie te części są w całości zmeliorowane i nawadniane. W rejonie dołka odpowiedni dobór mieszanki traw umożliwia utrzymanie murawy o wysokości 3-4 mm. *Rough* to zwykle naturalna roślinność, pozostawiona w stanie dzikim, koszona raz lub dwa razy w roku. Z całej powierzchni parku golfowego, 1/3 zajmują trawiaste pola do gry, natomiast 2/3 pozostanie w stanie *rough* (łąki, zadrzewienia).

Budowa pola golfowego wiązać się może także z lokalizowaniem obiektów budowlanych związanych z funkcją terenu, których parametry i miejsce posadowienia określi MPZP. Najkorzystniejszym miejscem do lokalizacji takich obiektów na przedmiotowym obszarze wydaje się być pas terenu użytków rolnych i nieużytków wzdłuż drogi prowadzącej do przystanku kolejowego (naprzeciwko budynków PGR).

6.1 Identyfikacja ustaleń zmiany Studium, które mogą powodować znaczące skutki środowiskowe

Odnosząc skutki środowiskowe spodziewanej realizacji ustaleń zmiany Studium do aktualnego sposobu wykorzystania przestrzeni należy mieć na uwadze wymienione niżej w tabeli potencjalne oddziaływania na środowisko przyrodnicze, którą mogą wynikać z realizacji z ustaleń projektu przedmiotowego dokumentu.

Typ oddziaływania	Rodzaje <u>możliwych</u> oddziaływań
Szkodliwe	Wskazanie terenów użytkowanych rolniczo pod rozwój usług sportu, rekreacji i turystyki „US”
Korzystne	Wskazanie terenów pod rozwój usług sportu, rekreacji i turystyki w sposób najmniej uszczuplający walory przyrodnicze oraz z zachowaniem wymogów ochrony środowiska
Bezpośrednie	Zmiana rolniczego sposobu użytkowania gruntów i związane z tym przekształcenia warstwy glebowej. Możliwe ingerencje w naturalne ukształtowanie terenu. Przekształcenia stosunków wodnych. Zanieczyszczenie wód gruntowych przez nawozy i ew. inne środki chemiczne stosowane do pielęgnacji trawy. Zniszczenie lub naruszenie podczas prac budowlanych płatów bardziej lub mniej cennych siedlisk przyrodniczych na terenie zajęтым pod inwestycję. Likwidacja siedlisk segetalnych. Zagrożenia związane z działalnością golfistów: straszenie zwierząt, zdeptywanie roślinności, meleksy przejeżdżające przez teren pola golfowego. Potencjalna bariera na szlaku wędrówek zwierząt. Fragmentacja siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków. Możliwa wycinka drzew i krzewów stanowiących miejsca bytowania ptaków oraz innych przedstawicieli fauny (bezkręgowców, nietoperzy, drobnych ssaków). Wprowadzenie do środowiska i krajobrazu gatunków drzew introdukowanych lub rodzimych gatunków drzew i krzewów, które nie występują w lokalnym środowisku. Przeobrażenie krajobrazu.

Typ oddziaływania	Rodzaje <u>możliwych</u> oddziaływań
Pośrednie	Wzrost emisji energii (np. hałas) i zrzutów substancji (odpady, ścieki, zanieczyszczenia atmosfery) mogący powodować szkodliwe skutki środowiskowe lub uciążliwości dla ludzi. Synantropizacja, ekspansja związanych z człowiekiem obcych gatunków (pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych). Zmiany sposobu wykorzystania przestrzeni przez zwierzęta spowodowane zmianami w środowisku podczas budowy, a potem użytkowaniem obszaru. Zmiana warunków wodno- gruntowych, która może doprowadzić do przeobrażania zbiorowisk. Spływ chemikaliów do pobliskich cieków wodnych, które mogą spowodować śnięcie ryb. Straty materialne spowodowane utratą rolniczego potencjału produkcyjnego przekształconych gleb.
Krótkoterminowe	Emisja dźwięku i zanieczyszczeń do atmosfery w fazie budowy nowych obiektów.
Długoterminowe	Hałasy spowodowane pracą stacji pomp wody do zraszania trawiastych partii pola golfowego, kosiarek oraz meleksami poruszającymi się po polu. Zanieczyszczenie środowiska wodnego.
Stale	Przekształcenie powierzchni ziemi. Przekształcenie warstwy glebowej.
Odwracalne	Zanieczyszczenie wód, emisja hałasu.
Nieodwracalne	Przekształcenie powierzchni ziemi i jego bezpośrednie skutki, w tym przekształcenia szaty roślinnej.

Z przedstawionej powyżej analizy wynika, że charakter, rodzaj i skala zmian zagospodarowania przestrzeni przewidzianych w rozpatrywanym projekcie dokumentu potencjalnie może spowodować znaczące oddziaływania na środowisko w zakresie przekształcenia szaty roślinnej oraz zanieczyszczenia środowiska glebowego i wodnego.

W dalszej części prognozy omówiono zasygnalizowane wyżej, możliwe skutki ustaleń projektu przedmiotowego dokumentu na te komponenty środowiska, które będą podlegały niekorzystnym oddziaływaniom. Zostaną one ocenione i jeśli okażą się znaczące, zaproponowane zostaną działania zapobiegawcze lub minimalizujące.

6.2 Identyfikacja oddziaływań skumulowanych

Kumulować się mogą niektóre oddziaływania spowodowane użytkowaniem rolniczym terenów otaczających obszar opracowania z oddziaływaniami, które mogą zaistnieć w wyniku realizacji zamierzeń inwestora. Wchodzi tutaj w rachubę zanieczyszczenie środowiska glebowego oraz wód podziemnych i powierzchniowych nawozami i środkami ochrony roślin, które są stosowane zarówno przy uprawach zbóż, jak i traw na polu golfowym. Należy wziąć pod uwagę, że pola golfowe powstaną na obecnych terenach upraw rolnych, na których również stosuje się tego typu środki.

7. Przewidywane skutki realizacji ustaleń projektu zmiany Studium dla poszczególnych komponentów środowiska abiotycznego

7.1 Wykorzystywanie zasobów środowiska

Jako zasoby naturalne rozumie się zarówno biotyczne (np. rośliny, zwierzęta) jak i abiotyczne (np. gleby, wody, powietrze) twory przyrody, które mogą być wykorzystane przez człowieka. Ponieważ w dalszej części prognozy omówiono oddziaływania na wymienione wyżej elementy środowiska, które stanowią jednocześnie zasoby przyrody, w tym punkcie odniesiono się do powierzchni ziemi, gleb, wykorzystanie wody oraz zasobów kopalin.

7.1.1 Powierzchnia ziemi

W wyniku realizacji zamierzeń inwestora, które umożliwią mu zapisy zmienionego Studium może dojść do przekształcenia powierzchni ziemi zarówno w sensie rzeźby jak i pokrycia terenu. Można tu wyróżnić następujące rodzaje oddziaływań:

- Zmiana sposobu użytkowania gruntów. Projekt zmiany Studium przeznacza pod inny sposób użytkowania przestrzeni ok. 81 ha. Grunty przeznaczane pod nowe zainwestowanie to tereny otwarte - użytki orne. Będą one przekształcone pod tereny otwarte – trawiaste pola golfowe. Zmiana ta nie będzie więc znacząca.
- Zmiany ukształtowania powierzchni terenu. Zmiany te będą skutkiem wykonywania prac budowlanych na niewielkiej powierzchni w obrębie planowanych terenów US. W przypadku realizacji nowej zabudowy, przekształcenia rzeźby ograniczą się do niwelacji (wyrównywania) terenu, utworzenia wkopów pod fundamenty oraz wkopów i nasypów pod drogi. Ze względu na mało urozmaiconą rzeźbę terenu, przekształcenia te nie będą istotne.
- Degradacja i fizyczna likwidacja warstwy glebowej. Założenie trawiastych pól golfowych wymagać będzie „zdarcia” kilkudziesięciocentymetrowej warstwy gleby w celu przygotowania podłoża pod trawniki. Tego typu ingerencja nastąpi głównie na czynnych terenach pola golfowego (ok. 1/3 powierzchni obszaru). Na pozostałych, będących poza grą obszarach *rough* działania te nie muszą być tak inwazyjne i przybiorą łagodną formę. Do przekształcenia i zniszczenia warstwy glebowej dojdzie w miejscach powstania trwałych obiektów (budynki, utwardzone place). Nie będą to duże powierzchnie.

Wykorzystanie tego terenu pod pola golfowe spowoduje uniemożliwienie prowadzenia tutaj produkcji rolnej.

7.1.2 Wpływ gospodarowania odpadami na środowisko

Zasady gospodarki odpadami na terenie gminy Platerówka określa punkt 7 w III-7 rozdziale jednolitego tekstu SUiKZP. Zapisano tutaj, że gospodarka odpadami realizowana będzie w porozumieniu z sąsiednimi gminami w oparciu o składowisko zlokalizowane poza granicami gminy. Przede wszystkim jednak, gospodarka odpadami podlega ścisłym rygorom ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. „O odpadach” (Dz.U. 2013 r. poz. 21.).

Jedynymi odpadami, które powstawać będą na polu golfowym są odpady organiczne ze skoszonej trawy. Odpady tego typu nie obciążają środowiska, a po kompostowaniu mogą zostać wykorzystane

jako nawóz organiczny. Warto rozważyć, czy przy znacznych ilościach trawy skoszonej na powierzchni kilkudziesięciu hektarów, nie będzie celowym wybudowanie kompostowni (na obszarze opracowania lub też w jego sąsiedztwie).

7.1.3 Gleby i uprawy

Zmiana zagospodarowania użytków rolnych na użytkowanie nierolnicze wiąże się ze zmniejszeniem powierzchni użytecznej dla produkcji rolnej. Wyłączone z produkcji rolnej zostaną tereny o dużej przydatności rolniczej na powierzchni około 81 ha, z glebą zaliczaną do III, i IV klasy bonitacyjnej (ok. 17 ha gleb klasy III). Ubytek gruntów rolnych w skali całej gminy wyniesie ok. 3%.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. „O ochronie gruntów rolnych i leśnych” (t.j. Dz.U. 2013 r. poz. 1205) grunty rolne w miastach oraz użytki rolne z glebami mineralnymi klas IV i gorszej nie wymagają pozwolenia w przypadku zmiany ich użytkowania. Zatem, podczas procedowania projektu MPZP dla przedmiotowego terenu wymagane będzie przeprowadzenia procedury wyłączeniowej dla użytków rolnych z glebami III klasy bonitacyjnej o powierzchni około 17 ha.

7.1.4 Pobór wody

Z punktu widzenia ochrony środowiska, największe znaczenie ma kwestia poboru wód do celów nawodnień powierzchni trawiastych pola golfowego. Standardem na europejskich polach golfowych jest zielona trawa przez cały sezon gry w golfa, jednak utrzymywanie takich soczyskie zielonych muraw, wymaga intensywnego nawadniania.

Przy wykorzystaniu do zraszania powierzchni trawiastych rzędu $0,5 \text{ m}^3$ wody na m^2 w ciągu roku (czyli dodatkowo prawie tyle, ile wynosi roczny opad atmosferyczny) można policzyć, że zapotrzebowanie na wodę w przypadku 20 ha powierzchni wyniesie około $500 \text{ m}^3/\text{dobę}$ w sezonie gry w golfa. Jest to ilość niemal dwukrotnie większa, niż maksymalna wydajność gminnego ujęcia wody.

Powyższe obliczenia przeprowadzono na podstawie wskaźników określonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 roku w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz.U 2002 r. Nr 8, poz. 700), przyjmując zapotrzebowanie na wodę, jak dla nawadniania ogródków przydomowych ($2,5 \text{ l/m}^2$ na dobę).

Projekt Studium nie precyzuje skąd inwestor będzie czerpał wodę do nawadniania pola golfowego. Jest mało prawdopodobne, aby pochodziła ona z sieci gminnej. Wchodzą zatem w rachubę następujące możliwości:

- * z potoku Lipa (np. poprzez ujęcie i pompownię wody zlokalizowaną na mniejszym z terenów objętych zmianą Studium),
- * poprzez sztuczny zbiornik wody retencjonujące wody potoku Włosienica lub jej dopływów (np. na terenie lasu graniczącego z założeniem pałacowo- parkowym).

Zbiornik wodny będzie niewątpliwie stanowił element krajobrazu, który zwiększy atrakcyjność pola golfowego.

7.1.5 Ochrona zasobów kopalin

Na terenie opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin, więc kwestia ich ochrony jest tutaj bezpodstawna. Planowana zmiana sposobu użytkowania powierzchni ziemi nie wpłynie niekorzystnie, ani też nie utrudni dostępu do ewentualnych złóż w sąsiedztwie terenu opracowania.

7.2 Skutki emisji gazów i pyłów do atmosfery

Działania wynikające z realizacji ustaleń zmiany Studium, przy założeniu powstania pola golfowego, nie spowodują dodatkowych emisji substancji mogących mieć przyczynę do zwiększenia stopnia zanieczyszczenia atmosfery. Niewielkie emisje zanieczyszczeń energetycznych mogą być spowodowane potrzebą ogrzewania obiektów, które będą towarzyszyły funkcji sportowo- rekreacyjnej i turystycznej. Emisje zanieczyszczeń komunikacyjnych (spaliny), które następują podczas budowy obiektu i potem, w trakcie jego użytkowania (kosiarki) nie będą istotne.

7.3 Wpływ na klimat lokalny

Ustalenia projektu zmiany Studium nie będą miały wpływu na lokalne warunki klimatyczne. W szczególności, projekt dokumentu nie przewiduje lokalizacji obiektów kubaturowych utrudniających ruch powietrza, ani też nie dopuszcza do działalności powodującej istotny wzrost zanieczyszczenia powietrza, mogących powodować zmiany klimatyczne.

7.4 Wpływ na środowisko wodne

Wody podziemne i powierzchniowe na terenie pola golfowego mogą być zanieczyszczane nawozami mineralnymi i środkami chemii rolnej używanymi w bieżącej pielęgnacji kilkudziesięciohektarowego pola golfowego. Zagrożenie związane będzie ze stosowaniem wysokiego nawożenia azotowego i potasowego, co jest niezbędne dla właściwego utrzymania powierzchni trawiastych. Do tego dochodzić może okresowe stosowanie środków ochrony roślin oraz substancji powierzchniowo czynnych.

Należy przy tym podkreślić, że zagrożenia ze strony pola golfowego będą dokładać się do już istniejących źródeł zanieczyszczania związanych z użytkowaniem rolniczym terenów, ale jednocześnie na terenie pola golfowego zaprzestanie się stosowania środków ochrony roślin, które są tu stosowane aktualnie przy uprawach rolnych.

Nieumiejętny (nadmierny) pobór dużej ilości wody do nawadniania czynnych powierzchni pola golfowego może istotnie obniżyć przepływy cieków powierzchniowych, a w skrajnych sytuacjach doprowadzić do katastrofy ekologicznej prowadzącej do obumarcia ekosystemów i gatunków związanych z tymi ciekami. Potok Włósnica, jak to opisano w punkcie 4.11.3 prognozy stanowi siedlisko chronionych gatunków ryb i proponowana jest (także w zapisach obowiązującego SUIKZP gminy Platerówka) jego prawna ochrona w formie użytku ekologicznego.

7.5 Wpływ na jakość klimatu akustycznego

Parki golfowe należą do kategorii terenów rekreacyjnych, które w myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. 2014 r. poz. 112) podlegają ochronie akustycznej, jako tereny III klasy standardu akustycznego. Ochronie takiej nie podlegają natomiast tereny sportowe, których lokalizacja również jest możliwa na obszarze zmiany Studium.

Z uwagi na położenie obszaru opracowania z dala od źródeł hałasu instalacyjnego i komunikacyjnego, jego klimat akustyczny nie jest zagrożony.

W obrębie samego pola golfowego źródłami hałasu w okresie jego eksploatacji mogą być kosiarki. Urządzenia te nie powinny być powodem uciążliwości dla ludzi w środowisku, ponieważ pola golfowe otaczają tereny rolne i lasy, które nie podlegają ochronie akustycznej.

Źródłem hałasu instalacyjnego, zwłaszcza w porze nocnej, może być także stacja pomp wodnych do instalacji zraszającej powierzchnie trawiaste, w przypadku, gdy zostanie ona zlokalizowana na mniejszym z terenów objętych zmianą Studium. Teren ten znajduje się bowiem w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej. W sytuacji tej należy przedsięwziąć niezbędne środki techniczne zmniejszające generację i ograniczające propagację hałasu.

7.6 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Ustalenia zmiany Studium nie przewidują wprowadzania na teren objęty opracowaniem obiektów ani materiałów mogących być potencjalną przyczyną tzw. nadzwyczajnych zagrożeń dla ludzi i środowiska.

7.7 Ryzyko wystąpienia zagrożeń naturalnych

Ustalenia projektu zmiany Studium nie stwarzają ryzyka wystąpienia katastrof budowlanych z uwagi na lokalizację zabudowy na terenach masowych ruchów ziemi ani też zwiększenia narażenia na szkody powodziowe i podtopienia.

7.8 Ocena zmian w krajobrazie

Pola golfowe jako obiekty wielkopowierzchniowe, w mniejszym lub większym stopniu ingerują w krajobraz i w pozostałe elementy środowiska przyrodniczego. Są one tym atrakcyjniejsze, im bardziej urozmaiconą mają strukturę. Współczesna architektura pól golfowych dąży do wykorzystywania naturalnych warunków i elementów krajobrazu dla potrzeb rekreacji. Poszczególne elementy pola, dzięki którym obiekt spełnia funkcje rekreacyjne i techniczne, powinny być dopasowane charakterem do otaczającego krajobrazu. W kontekście nowoczesnego projektowania pól golfowych i kształtowania krajobrazu należałoby mówić raczej o jego adaptacji.

W przypadku pól golfowych planowanych we Włosieniu, nie jest trudnym wpisanie ich w aktualny krajobraz leśno-rolny obszaru opracowania tak, aby stanowiły jego zintegrowany z tą formą komponent. Warunkiem koniecznym jest zachowanie w obrębie obszarów „rough” charakterystycznych elementów krajobrazu lokalnego, jakim są enklawy kameralnych przestrzeni obramowanych leśnymi zagajnikami, z których szczególną rolę odgrywa biologiczna obudowa Włosienicy.

7.9 Wpływ na zabytki

W ustawie z dnia 23 lipca 2003 roku „O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” (Dz.U. 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) zdefiniowano pojęcie krajobrazu kulturowego jako historycznie ukształtowaną przez człowieka przestrzeń, zawierającą wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze (art. 3 pkt 14). W myśl powołanej ustawy, ochronie podlega między innymi zabytkowy krajobraz kulturowy, czyli wnętrza urbanistyczne posiadające wartości historyczne, edukacyjne i turystyczne.

Na obszarze opracowania nie występują stanowiska archeologiczne oraz zabytkowe obiekty chronione: architektoniczne, sakralne i techniczne wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków. Obiekty

takie występują w sąsiedztwie terenu objętego zmianą Studium. Jest nim wpisany do rejestru zabytków pod numerem 399/497/J z dn. 9.10.77 pałac we Włosieniu Dolnym pochodzący z lat 1715-20 (przebudowany w 1888r.), obecnie zrujnowany. Zachowały się towarzyszące mu obiekty gospodarcze oraz park typu krajobrazowego.

Zasady ochrony tych obiektów ustala się w rozdziale III-4 ujednoliconego tekstu Studium.

7.10 Dobra materialne

Nowe ustalenia Studium nie spowodują strat materialnych, rozumianych w tej prognozie jako dodatkowe nakłady poniesione przez osoby trzecie, konieczne na przeciwdziałanie zanieczyszczeniu środowiska lub inne szkody dające się wyrazić w pieniądzu.

Planowany sposób wykorzystania przestrzeni nie spowoduje spadku plonów na otaczających obszar opracowania terenach rolnych ani zmniejszenia strat w gospodarce leśnej na skutek zanieczyszczenia gleb. Projekt zmienionego Studium (punkt III-3.1) nie dopuszcza ujemnego oddziaływania przedsięwzięć lokalizowanych na gruntach projektowanych do przeznaczenia na cele nierolnicze, na tereny z nimi sąsiadujące (poza granicami własności).

W związku z tym, utrata dóbr materialnych (plonów) spowodowana ustaleniami projektu zmiany Studium wynikać będzie jedynie z przekształcenia ok. 80 ha gruntów rolnych na cele nierolne co spowoduje utratę potencjału produkcyjnego tych gruntów. Utrata ta zrekompensowana zostanie posiadaczom tych własności wyższą rynkową ceną gruntów przeznaczonych pod budownictwo w porównaniu do ceny gruntów rolnych.

8. Ocena skuteczności ochrony różnorodności biologicznej

Tereny objęte zmianą Studium nie wyróżniają się wysokimi wartościami przyrodniczymi. Jak to opisano w punkcie 4 niniejszej prognozy, dominują tu znacznie przekształcone zbiorowiska segetalne urozmaicone leśnymi zagajnikami, które również są zbiorowiskami znacznie zsynatropizowanymi. Cenna jest tu natomiast mozaika krajobrazowa, która sprzyja bytowaniu wielu gatunków zwierząt, a zwłaszcza ptaków.

Obszar ten powinien zachowywać charakter mozaiki krajobrazowej zgodny z uwarunkowaniami przyrodniczymi. Przy założeniu, że na zmianę Studium umożliwi powstanie pola golfowego, warunek ten będzie spełniony.

8.1 Skutków realizacji ustaleń zmiany Studium dla form ochrony przyrody i krajobrazu

Przedmiotowy dokument nie obejmuje cennych przyrodniczo obszarów objętych ochroną prawną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. „O ochronie przyrody” (T.j. Dz.U. 2013 poz. 627). Wyluczając obszary chronione w ramach sieci Natura 2000, które omówiono w 9 punkcie prognozy, najbliższej obszarowi opracowania znajdują się:

- 1) Obszar Chronionego Krajobrazu w dolinie Kwisy (bez nazwy) - odległy 8 km na południowy-wschód od obszaru opracowania.
- 2) Zespół Przyrodniczo Krajobrazowy Góra Słupiec – odległy 14 km na południowy wschód od obszaru opracowania

-
- 3) Rezerwat Grądy koło Posady – odległy 18 km na zachód od obszaru opracowania.
 - 4) Rezerwat Torfowisko pod Węglińcem - odległy 23 km na północny- zachód od obszaru opracowania.

Mając na uwadze odległości terenu objętego opracowaniem od najbliższych obszarów chronionych, a także siłę przewidywanych oddziaływań i związek funkcjonalny terenu opracowania z tymi obszarami, po uwzględnieniu informacji zawartych wcześniej w niniejszej prognozie uznano, że realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie będzie w sposób bezpośredni znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony wymienionych wyżej obszarów.

8.2 Przeobrażenia przestrzennej struktury przyrodniczej

Planowane na terenie opracowania działania nie powinny istotnie wpłynąć na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych opisanych w punkcie 4.11.1 niniejszej prognozy. Nie powinny one zaburzyć one połączeń z otaczającymi elementami regionalnego systemu przyrodniczego. Włosienica przecinająca opisywany obszar niewątpliwie odgrywa pewną rolę dla przemieszczania się niektórych gatunków zwierząt (drobnych ssaków, nietoperzy, ryb), które może być ograniczona w następujących przypadkach:

- * zniszczenia na dłuższym odcinku obudowy biologicznej koryta Włosienicy,
- * zanieczyszczenia wód potoku.
- * drastycznego obniżenia wielkości przepływów w tym potoku,

Na etapie sporządzania przedmiotowej zmiany Studium trudno jest przewidzieć, czy tego typu działania będą tutaj dopuszczone. W przypadku pola golfowego, które w dużym stopniu zachowa istniejącą tutaj mozaikę krajobrazu wykluczyć można pierwszy z wymienionych przypadków. Możliwe jest jednak zanieczyszczenie wód potoku nawozami spływającymi z obszaru opracowania wraz z wodami opadowymi i z zraszającymi powierzchnie trawiaste. Dla utrzymania trawnika potrzebne jest bowiem ciągle nawożenie połączone z praktycznie codziennym nawodnieniem, które stale wypłukując nawozy w dalszej konsekwencji przemieszcza je do głębszych warstw, jeśli wcześniej nie spłyną one do wód powierzchniowych. Na chwilę obecną nie ma skutecznych metod eliminujących te zanieczyszczenia. Ładunek tych zanieczyszczeń nie powinien być jednak większy, niż przy obecnym, rolniczym wykorzystywaniu przestrzeni.

Mało prawdopodobne jest wystąpienie trzeciego z wymienionych przypadków. Włosienica prowadzi zbyt mało wody, aby mogła ona chociaż w części zaspokoić potrzeby nawadniania powierzchni trawiastych pola golfowego. Wody jej mogą być wprowadznie retencjonowane na jej ujściowym odcinku, co nie wpłynie na jej przepływ na obszarze zmiany Studium.

W Studium nie określono, czy teren pola będzie ogrodzony oraz jakie inne obiekty i urządzenia związane z jego funkcją mają być tutaj zlokalizowane. Ogrodzenie pola golfowego, które z uwagi na jego ogromną powierzchnię jest mało prawdopodobne, ale jeśli się zdarzy może stanowić istotną barierę ograniczającą, a w przypadku większych ssaków, uniemożliwiającą przemieszczanie się gatunków.

8.3 Ocena oddziaływań na cenne siedliska przyrodnicze

Na obszarze objętym ustaleniami projektu zmiany Studium nie stwierdzono występowania siedlisk chronionych na podstawie art. 6 pkt 2 lit b ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 roku „O zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie” (t.j. Dz.U. 2014 r. poz. 210) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2010 r. Nr 77, poz. 510).

8.4 Ocena wpływu na rośliny

Już w momencie budowy pola na całym jego obszarze, nieodwracalnie zniszczone zostaną wszystkie rośliny porastające jego czynny obszar. Zostanie zdjęta wierzchnia warstwa (od kilkunastu do kilkudziesięciu cm) gleby i zastąpiona odpowiednimi warstwami drenującymi, gwarantującymi właściwe warunki rozwoju dla monokulturowego trawnika.

Na większej części pola, w obszarze „rough” przekształcenia szaty roślinnej nie będą tak drastyczne. Prawdopodobnie użytki orne zostaną zastąpione użytkami zielonymi koszonymi raz lub dwa razy do roku. Przy obsiewaniu tych powierzchni odpowiednimi mieszankami traw oraz nasionami roślin dwuliściennych waloryzujących zbiorowiska rzędu łąk świeżych, można uzyskać tu cenne zbiorowisko łąkowe o kodzie 6510. Ubogaci to walory przyrodnicze i zwiększy bioróżnorodność obszaru opracowania użytkowanego obecnie pod uprawy zbóż.

Szczególną rolę w ochronie różnorodności biologicznej spełniają lasy, ponieważ pomimo znaczących przekształceń cechują się znacznym zróżnicowaniem siedlisk i ostoją wielu gatunków roślin i zwierząt. Stanowią one także ważne ogniwo spajające inne ekosystemy i znaczącą wpływa na ich stan (np. przez kształtowanie bilansu wodnego). W ustaleniach przedmiotowego dokumentu lasy są należycie chronione poprzez wydzielenie ich zwartych kompleksów z obszaru opracowania oraz wskazanie większych płatów terenów leśnych pod przeznaczenie „RL” – kompleksy leśne.

Podsumowując, zmiany zagospodarowania terenu wynikłe z realizacji ustaleń projektu zmienionego Studium nie spowodują istotnych szkód w przyrodzie ożywionej. Rozwój został zaplanowany na terenach nie stanowiących cennych obszarów siedliskowych, w obrębie których naturalna szata roślinna jest zubożona i ogranicza się do sztucznych monokultur roślin uprawnych, a świat zwierzęcy reprezentowany jest przez drobne ssaki i popularne ptaki środowisk agrarnych. W wyniku zmiany sposobu użytkowania terenu, w miejscach powstania trwałych obiektów istniejąca roślinność zostanie zniszczona, a na pozostałym obszarze istniejące zbiorowiska zostaną zastąpione przez zieleń urządzoną: monokultury trawników i roślinnością ogrodową (drzewa i krzewy ozdobne). Powstanie nowej formy użytkowania tych terenów spowoduje istotnego uszczuplenia powierzchni biologicznie czynnej na terenie opracowania.

8.5 Ocena wpływu na zwierzęta

Teren projektowanych usług sportu, rekreacji i turystyki zajmuje pola uprawne opracowane w ramy kompleksu i zagajników leśnych. Taka mozaika krajobrazu uzupełniona jeszcze przepływającą przez obszar opracowania, bogato obudowaną Włóśnicą sprzyja różnorodności gatunkowej zwierząt.

W inwentaryzacji przyrodniczej gminy nie wykazano tutaj jednak, oprócz ryb (śliz i strzebla) i nietoperzy innych chronionych i mapowanych gatunków zwierząt. Do najcenniejszych obszarów dla bytowania dziko żyjących zwierząt wskazuje się graniczący z obszarem opracowania kompleks Wielkiego Lasu Lubańskiego. Ponieważ w parku pałacowym we Włosieniu licznie występują nietoperze, prawdopodobnym jest, że żerują one także na przyległym do parku terenie leśnym oraz przemieszczają się wzdłuż koryta Włosienicy.

Pola golfowe, które mogą powstać na obszarze zmiany Studium zmieniają tutaj warunki siedliskowe. Istotnie ubędzie środowisk agrarnych na rzecz zbiorowisk łąkowych. Te ostatnie są zwykle bardziej interesującymi dla faunistów, ale nie może to dotyczyć obszaru czynnego pola golfowego. Zabiegi pielęgnacyjne powierzchni trawiastych, częste i krótkie strzyżenie trawników, zadeptywanie i rozjeżdżanie kołami meleksów, płoszenie przez golfistów nie sprzyja bytowaniu zwierząt, jakkolwiek może być dla nich zasobnym żerowiskiem. Często obserwuje się gromady ptaków podążające za kosiarzami.

W przypadku oświetlenia pola golfowego zmieniają się również warunki bytowania nietoperzy. Światło lamp przyciąga bowiem owady, którymi żywią się te ssaki. Nie powinno to raczej wpłynąć negatywnie na ich populację.

Spływy zanieczyszczonych nawozami wód z deszczowni może pogorszyć czystość wód Włosnicy. Śliz charakteryzuje się dużą amplitudą zmienności, co oznacza, że posiada dużą odporność na zanieczyszczenia. Strzebla potokowa jest z kolei wrażliwa na wszelkie zanieczyszczenia wód. Jej obecność we Włosnicy może świadczyć o dobrym potencjale ekologicznym tego potoku (dane z 1996 roku). Nie można wykluczyć, że wzrost zanieczyszczonych spływów może zagrozić bytowaniu tego gatunku w tym potoku.

Prowadzone w USA i w Wielkiej Brytanii badania monitoringowe wskazywały wyższą liczebność ptaków i owadów na polach golfowych (mimo braku zróżnicowania w składzie gatunkowym roślin zielnych) w porównaniu z terenami przyległymi. Stwierdzono tu przede wszystkim gatunki mobilne, dlatego też miejsce ich bytowania nie musi być związane ze stabilnością środowiska. Nowoczesne pola są projektowane z większą troską o środowisko i zapewniają lepsze warunki siedliskowe.

Wśród ptaków na badanych polach golfowych występowały również gatunki (takie jak gil *Pyrrhula pyrrhula* i pustulka *Falco tinnunculus*), które uważa się za zagrożone z powodu stosowania pestycydów. Wskazuje to na fakt, że pola golfowe stanowią mniejsze zagrożenie dla zwierząt niż intensywnie użytkowane obszary rolne. Liczebność ptaków na polu golfowym porównywana była z ich bogactwem na obszarze naturalnym. W przypadku niektórych gatunków, była ona tutaj nawet większa.

9. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszaru Natura 2000

Przedmiotowy dokument nie obejmuje obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej i wyznaczonych do ochrony w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej „Natura 2000”. W promieniu 20 km od obszaru opracowania znajdują się:

- 1) specjalny obszar ochrony siedlisk Sztolnie w Leśnej PLH020013 - odległy 8,2 km na południe od obszaru opracowania,

-
- 2) obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Przełomowa Dolina Nysy Łużyckiej PLH020066 - odległy 9,9 km na zachód od obszaru opracowania,
 - 3) specjalny obszar ochrony siedlisk Łąki Gór i Pogórza Izerskiego PLH020102 - odległy 14,1 km na południe od obszaru opracowania,
 - 4) specjalny obszar ochrony siedlisk Pieńska Dolina Nysy Łużyckiej PLH020086 - odległy 14,2 km na północny- zachód od obszaru opracowania,
 - 5) obszar specjalnej ochrony ptaków Bory Dolnośląskie PLB020005 - odległy 16,3 km na północ od obszaru opracowania,
 - 6) obszar specjalnej ochrony ptaków Góry Izerskie PLB020009 - odległy 18,6 km na południe od obszaru opracowania,
 - 7) specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Dolnej Kwisy PLH020050 - - odległy 19,6 km na północny-wschód od obszaru opracowania.
 - 8) specjalny obszar ochrony siedlisk Uroczyska Borów Dolnośląskich PLH020072 - odległy 19,7 km na północ od obszaru opracowania.

Jak to wynika z wcześniejszych ustaleń prognozy, realizacja projektu zmiany Studium będzie miała skutki lokalne, ograniczone do obszaru objętego ustaleniami tego dokumentu oraz jego otoczenia. Zapisy zmienionego Studium zawierają ustalenia (por. pkt. 5.3 prognozy), których przestrzeganie zagwarantuje, że oddziaływania te nie będą znaczące. Daje to podstawę do stwierdzenia, że realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie spowoduje również znaczących skutków środowiskowych na wymienionych obszarach objętych ochroną w ramach programu Natura 2000, których najbliższy odległy jest 8 km od obszaru opracowania i nie ma możliwości oddziaływać na ten obszar w żadnej formie działalności dopuszczanej zmianą Studium.

Mając na uwadze odległości terenu objętego opracowaniem od innych obszarów chronionych w ramach programu Natura 2000, a także siłę przewidywanych oddziaływań i związek funkcjonalny terenu opracowania z tymi obszarami, po uwzględnieniu informacji zawartych w punkcie 5.2 oraz w rozdziałach 7 i 8 niniejszej prognozy uznano, że realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu nie będzie w sposób bezpośredni znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony wymienionych wyżej obszarów Natura 2000 oraz ich spójność i integralność. Wyklucza się także oddziaływania pośrednie, długofalowe i skumulowane na wymienione wyżej obszary Natura 2000.

Obszar objęty opracowaniem funkcjonuje jako liczący się korytarz ekologiczny łączący obszary istotne dla ochrony siedlisk gatunków priorytetowych i stanowi połączenie z innymi obszarami ważnymi dla ochrony siedlisk gatunków i siedlisk przyrodniczych, wymienionych w załącznikach nr 1 i 2 Dyrektywy Siedliskowej, w szczególności z innymi obszarami Natura 2000 i terenami objętymi pozostałymi formami ochrony przyrody. Pola golfowe we Włosieniu nie utrudnią przemieszczania się zwierząt (zwłaszcza chodzi tu o duże ssaki, jak łось czy wilk), jeśli nie zostaną ogrodzone.

10. Ocena rozwiązań projektu zmiany Studium

10.1 Ocena zgodności projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenu z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

W opracowaniu ekofizjograficznym gminy Platerówka [Kurzawa i inni 2010] zauważa się, że szansą dla obszarów wiejskich o charakterze typowo rolniczym, takich jak Gmina Platerówka, jest rozbudowanie modelu wsi o nowe możliwości i funkcje społeczno-gospodarcze. Jedną z nich jest turystyka i agroturystyka. Zalecane działania w tym zakresie: rozwinięcie nowych form turystyki opartych o walory krajobrazowe, przyrodnicze i kulturowe gminy, rozwój turystyki polegającej na unowocześnianiu i rozbudowie istniejącej bazy turystycznej, wypoczynkowej i na poszerzaniu związanych z nimi ofert. Rozszerzenie sieci tras turystycznych, w tym tras transgranicznych lub krajowych w celu zintegrowania modelu wykorzystania gór i obszaru Pogórza w turystyce rowerowej, samochodowej oraz pieszej. Dopuszczone wykorzystanie obiektów zabytkowych oraz walorów przyrodniczo- krajobrazowych gminy na potrzeby turystyczne i publiczne.

W tym kontekście, ustalenia projektu zmiany Studium realizują wskazania opracowania ekofizjograficznego. Istotne jest, czy teren wskazany w przedmiotowym dokumencie pod usługi sportu, rekreacji i turystyki odpowiada kryteriom ekofizjograficznym?

W omawianej Ekofizjografii, obszar opracowania, tak jak i wszystkie tereny wyróżnione jako obszary cenne przyrodniczo (obszary o znaczeniu przyrodniczym) oraz obszary użytkowane rolniczo (grunty rolne) zostały włączone do strefy przyrodniczo- rolnej. Wydzielenie tych obszarów, zdaniem autorów omawianego opracowania, jako dwie odrębne strefy było niemożliwe ze względu na nakładanie się funkcji przyrodniczych na obszarach rolniczych.

Zalecane jest następujące użytkowanie na terenach w obrębie tej strefy: zachowanie istniejących i powołanie nowych form ochrony przyrody wynikających z inwentaryzacji i waloryzacji terenu; prowadzenie działań służących poprawie jakości środowiska przyrodniczego, w tym poprawie stanu czystości wód i powietrza atmosferycznego, przekształcanie oraz rekultywację obszarów zdegradowanych. Dopuszcza się tu rozwój budownictwa i projektowanie nowych terenów pod zainwestowanie w harmonii ze środowiskiem przyrodniczym, przy minimalizowaniu szkodliwego wpływu na środowisko, podporządkowanie i wpisywanie nowej zabudowy w otaczający krajobraz. Konieczne jest utrzymywanie drobnych elementów krajobrazu w celu zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych na terenie gminy. Jako użytkowanie dopuszczalne wskazuje się tu funkcje turystyczne i agroturystyczne ukierunkowane na promowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy.

Zatem, opracowanie ekofizjograficzne nie wyklucza lokalizacji usług z zakresu turystyki i rekreacji na obszarze opracowania. Podkreśla się jednak konieczność powołania nowych użytków ekologicznych, a wśród nich:

- * rzekę Lipę - główny ciek wodny gminy przepływający przez wsie Zalipie, Platerówka, Włosień ze względu na ochronę ichtiofauny; Postuluje się ograniczenie zanieczyszczeń i uregulowanie gospodarki ściekowej oraz restytucję odpowiednich gatunków ryb po przeprowadzeniu badań genetycznych i polepszenie warunków dla ich występowania;
- * potok Włosienica ze względu na ochronę ichtiofauny.

Projekt zmienionego Studium zawiera takie zapisy (III-3.2 – Tereny i obiekty chronione).

Podstawową zasadą użytkowania terenów strefy przyrodniczo-rolniczej powinno być zachowanie mozaiki krajobrazowej poprzez utrzymywanie w krajobrazie takich elementów jak: stawy i oczka wodne, zadrzewienia śródpolne oraz liniowe płaty zbiorowisk okrajkowych, starodrzewia. Zwraca się tu uwagę na zadrzewienia brzegów rzek (np. Włosienica), które pełnią funkcje retencyjne oraz stanowią bariery biogeochemicznych dla zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego i nawozów spływających z pól. Dla ochrony ichtiofauny konieczne jest ograniczenie zanieczyszczeń bytoworolniczych odprowadzanych do cieków przez przyległe gospodarstwa oraz ograniczenie stosowania nawozów. Wskazana jest stała kontrola zanieczyszczeń odprowadzanych do rzek i potoków. Na odcinkach, gdzie cieki zachowały swój naturalny charakter, zaleca się ich zachowanie i niestosowanie regulacji. Priorytetem jest tu także utrzymanie korytarzy ekologicznych oraz obszarów węzłowych w celu swobodnej migracji fauny i rozprzestrzeniania się gatunków roślin na terenie gminy.

Ustalenia przedmiotowej zmiany Studium, umożliwiające powstanie pola golfowego nie są sprzeczne z przytoczonymi wyżej zaleceniami opracowania ekofizjograficznego.

Odnosnie terenów rolnych, w Ekofizjografii zaleca się, aby tereny, na których występują gleby wysokich klas bonitacyjnych zachowały funkcje rolnicze, co powinno być realizowane zwłaszcza na etapie planowania przestrzennego. Dalsza realizacja ustaleń projektu zmiany Studium wymagać będzie wyłączenia z użytkowania rolniczego około 17 ha gruntów rolnych z glebami III klasy bonitacyjnych. W przypadku pola golfowego przekształcenie to nie jest nieodwracalne.

10.2 Ocena ustaleń projektu zmiany Studium w kontekście celów ochrony środowiska określonych w dokumentach nadrzędnych

Analizując zgodność ustaleń projektu zmiany Studium z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym i krajowym, brano pod uwagę zapisy Polityki Ekologicznej Państwa (PEP) na lata 2009÷2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016, przyjętej uchwałą Sejmu RP z dnia 22 maja 2009 roku [MP z 2009 r. Nr 34, poz. 501. Planowane w tym dokumencie działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety ustalone w skali Unii Europejskiej. Priorytetami takimi są (*Environment 2010: Our Future, Our Choice*):

- * zmiany klimatu i globalne ocieplenie,
- * ochronę przyrody i bioróżnorodności (zwiększenie obszarów chronionych, w tym mórz),
- * środowisko naturalne, zdrowie i jakość życia,
- * zasoby naturalne i gospodarka odpadami (recykling).

Ponadto, istotnymi z punktu widzenia planowania miejscowego mogą być zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej i regionalnej. Są to między innymi:

- * Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, który jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym.
- * Program Ochrony Powietrza dla województwa dolnośląskiego, przyjęty dnia 12 lutego 2014 r. uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr XLVI/1544/14 (Dz.Urz. z 25 II 2014, poz. 985);

- ✖ Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2012 (Uchwała nr XXIV/616/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2012 r.);

Instrumentem realizacji PEP na poziomie lokalnym jest gminny program ochrony środowiska. Z uwagi na wymaganą komplementarność gminnego programu ochrony środowiska z celami polityki ekologicznej państwa, wojewódzkiego i powiatowego programu ochrony środowiska oraz z celami odnośnych gminnych, krajowych i międzynarodowych polityk i strategii uznano, że nie zachodzi potrzeba uwzględniania w tej analizie innych dokumentów.

Gmina Platerówka posiada opracowany Program Ochrony Środowiska wraz z planem gospodarki odpadami na lata 2004-2007 z perspektywą do 2011 roku. Brak jest aktualizacji niniejszych dokumentów. Niemniej, działania przewidziane do realizacji w wymienionych dokumentach poruszają najważniejsze problemy ekologiczne gminy oraz wskazują na konieczność realizowania konkretnych celów i działań ochronnych. Zarządzanie Programem Ochrony Środowiska odbywa się za pośrednictwem stosownych wskaźników i mierników przypisanych do poszczególnych zadań ochronnych. Najistotniejsze zadania przedstawione zostały w rozdziale 2 Programu Ochrony Środowiska.

Poniżej przedstawiono, w jaki sposób cele zawarte w gminnym programie ochrony środowiska zostały uwzględnione w przedmiotowym dokumencie:

Cele gminnego programu ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany Studium
Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza z tzw. niskich źródeł emisji Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza ze źródeł przemysłowych	Działania wynikające z realizacji ustaleń zmiany Studium, przy założeniu powstania pola golfowego, nie spowodują dodatkowych emisji substancji mogących mieć przyczynę do zwiększenia stopnia zanieczyszczenia atmosfery.
Ograniczanie hałasu przemysłowego	Z uwagi na położenie obszaru opracowania z dala od źródeł hałasu instalacyjnego i komunikacyjnego, jego klimat akustyczny nie jest zagrożony. Na obszarze opracowania nie planuje się lokalizacji istotnych źródeł hałasu, mogących powodować pogorszenie jakości klimatu akustycznego w rejonie opracowania.
Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	Projekt zmiany Studium wskazuje przebieg linii przesyłowej WN 110kV. Przebieg tej linii jest i pozostanie na terenie opracowania bezkolizyjny.
Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni gleb. Ograniczenie procesu degradacji gleb. Rekultywacja gleb zdegradowanych	Wskazania zmiany Studium nie będą skutkowały degradacją gleb. Użytkowanie powierzchni ziemi pod pole golfowe daje możliwość powrotu do ich użytkowania rolniczego.
Ochrona zasobów kopalin. Zmniejszenie oddziaływania na środowisko podczas wydobywania kopalin	Nie dotyczy obszaru zmiany Studium
Uporządkowanie gospodarki ściekowej	Nie dotyczy obszaru zmiany Studium

Cele gminnego programu ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany Studium
Ochrona zasobów wód podziemnych i zapewnienie wody dobrej jakości	Nawadnianie części trawiastych pola golfowego będzie wymagać dużej ilości wody, z której duża część spłynie do cieków powierzchniowych lub zostanie zretencjonowana w zbiornikach wód podziemnych. Znaczna część tych wód zostanie jednak stracona w procesie ewaporacji. Projekt zmienionego Studium nie rozstrzyga, w jaki sposób zagadnienie to zostanie rozwiązane.
Ograniczenie zanieczyszczenia spowodowanego niekontrolowanymi spływami powierzchniowymi	Zapis studium wymagający zachowania obudowy biologicznej potoku Włosienica, która stanowić będzie strefę buforową zmniejszającą ładunek zanieczyszczeń nawozami i środkami ochrony roślin, które są stosowane w rolnictwie i będą stosowane na polu golfowym
Podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego	Nie dotyczy obszaru zmiany Studium
Utrzymanie i ochrona istniejących zasobów przyrodniczych	Zmiana Studium zachowuje tereny leśne oraz obudowę biologiczną potoków, zalecając objęcie ich ochroną prawną
Zwiększenie zasobów leśnych i obszarów zielonych	Studium zakłada zachowanie terenów we Włosieniu objętych jego zmianą, jako zielone tereny otwarte
Zmniejszenie ryzyka wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska	Nie dotyczy obszaru zmiany Studium
Prowadzenie monitoringu poszczególnych elementów środowiska dostosowanego do wymogów prawa polskiego (uwzględniającego standardy UE). Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa	Zadania te nie leżą w zakresie ustaleń SUIKZP gmin

Jak wynika z powyższej analizy, ustalenia przedmiotowego dokumentu planistycznego nie są sprzeczne z żadnym z wyznaczonych w dokumentach nadrzędnych celów ekologicznych służących poprawie stanu środowiska gminy Platerówka.

10.3 Sposób uwzględnienia problemów ochrony środowiska

W tabeli poniżej wymieniono zidentyfikowane na terenie objętym opracowaniem problemy ochrony środowiska, których rozwiązanie leży w zakresie przedmiotowym studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz proponowane w projekcie przedmiotowego dokumentu sposoby ich rozwiązania.

Tabela 6. Rozstrzygnięcia projektu planu dotyczące problemów ochrony środowiska występujących na terenie objętym opracowaniem.

Problemy ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w SUIKZP
Stan zdrowotny lasów.	Ustalenia zmiany Studium nie mają wpływu na rozwiązanie tego problemu.
Ekspansja roślin inwazyjnych na tereny zaniechanych użytków rolnych	Instrumenty SUIKZP nie rozwiążą problemu, gdyż wykracza on poza jego możliwości
Przeznaczanie nowych terenów otwartych pod zabudowę	Ustalenia zmiany Studium racjonalnie wykorzystują zasoby glebowe na cele nierolnicze.

Problemy ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w SUIKZP
Zubożenie walorów krajobrazowych w rejonie opracowania poprzez zły stan techniczny zabudowy	Studium zawiera zapisy mające na celu uporządkowanie walorów krajobrazowych.
Zanieczyszczenie powietrza ze źródeł niskiej emisji	Studium zauważa problem niskiej emisji oraz wskazuje za cel jej ograniczenie. Na terenie objętym zmianą Studium nie planuje się wprowadzenie nowych źródeł emisji.
Brak podłączenia budynków istniejących na w obrębie wsi Włosień do sieci kanalizacyjnej	Projekt Studium wskazuje sposób rozwiązanie tego problemu

10.4 Ocena zachowania właściwych relacji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania

Szczególnym przypadkiem problemów ekologicznych są konflikty powstające na styku terenów o różnych sposobach zainwestowania, wynikające z faktu, że jeden sposób wykorzystania przestrzeni zmieniając parametry środowiska w sposób niekorzystny dla innych użytkowników wyklucza lub ogranicza inne sposoby zagospodarowania. Projekt przedmiotowego dokumentu nie wprowadza na obszar opracowania tego typu konfliktów funkcjonalno –przestrzennych.

Do sytuacji konfliktowych dochodzi także wtedy, gdy składniki środowiska mając małą odporność na oddziaływania antropogeniczne zostają poddane takim presjom. W przypadku obszaru opracowania zaznacza się on poprzez negatywny wpływ na środowisko wodne, które jest zanieczyszczane nawozami sztucznymi i chemicznymi środkami do ochrony roślin. Projekt zmiany Studium, wprowadzając nowe przeznaczenie terenu nie rozwiązuje tego konfliktu.

Do sytuacji konfliktowych dochodzi także wtedy, gdy walory środowiska predestynują dany obszar do lokalizowania na danym terenie kilku funkcji. Tak jest na obszarze opracowania. Istnieje tu konflikt: użytkowanie rolnicze gleb, czy pole golfowe. Pierwsze rozwiązanie nie wyklucza drugiego (łąka kośna, wypas bydła na terenach *rough*). Ponadto, na polu golfowym może zostać przywrócone użytkowanie rolnicze bez większych nakładów.

10.5 Ocena przewidywanych oddziaływań na ludzi w środowisku

Projekt przedmiotowego dokumentu nie zawiera ustaleń, których realizacja może powodować zagrożenia dla środowiska, które mogą okazać się niekorzystne z punktu widzenia oddziaływania na zdrowie ludzi. Dotyczy to zarówno terenów objętych zmianą Studium jak i terenów pozostających w zasięgu oddziaływania skutków jego realizacji. Uzasadnienie tego stanowiska wynika z analiz przedstawionych w 6 rozdziale niniejszej prognozy.

10.6 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Obszar opracowania położony jest 7 km od granicy Rzeczypospolitej z Republiką Czeską i 12 km (w linii prostej) od granicy z Niemcami. Od Czech obszar opracowania oddzielony jest orograficzną barierą Gór Izerskich.

Realizacja ustaleń zmiany Studium – jak to wynika z ustaleń przedstawionych wcześniej w prognozie, nie spowoduje emisji materii (zanieczyszczeń do wody, gleby czy powietrza) ani energii (zanieczyszczenia wibroakustyczne, emisja pól elektromagnetycznych) których skutki będą zauważalne poza granicami Polski. Mając na uwadze odległości obszaru opracowania od granic państwowych,

należy więc stwierdzić, że ustalenia przedmiotowego dokumentu nie spowodują powstania oddziaływań transgranicznych.

11. Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu

Analizując potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu wzięto pod uwagę istniejące zagospodarowanie terenu oraz możliwe zmiany tego zagospodarowania w przyszłości. Rozważany jest tu wariant zerowy zwany również wariantem zaniechania realizacji zmiany Studium.

Główną funkcją, jaką przyjęła gmina na obszarze opracowania, jest utrzymanie rolnictwa. Obowiązujące Studium nie wyklucza tu jednak prowadzenia działalności uzupełniających, takich jak turystyka oraz nieuciążliwe usługi. Dopuszczenie to nie dotyczy jednak gleb chronionych najwyższych klas bonitacji gleb, które powinny być wolne od wszelkich form zainwestowania niezwiązanego z rolnictwem. Takie gleby stanowią dość istotny udział na obszarze opracowania.

Zatem, zaniechanie realizacji ustaleń przedmiotowej zmiany Studium będzie oznaczać utrzymanie intensywnej, wielkoobszarowej produkcji rolnej. Obecność we Włosienicy gatunku wrażliwego na zanieczyszczenia, jakim jest strzebla potokowa wskazuje, że ustaliła się tutaj swego rodzaju równowaga pomiędzy napływem zanieczyszczeń z pól uprawnych, a zdolnościami samooczyszczania się wód potoku. Jeśli produkcja rolnicza nie zostanie zintensyfikowana lub nie zmniejszy się drastycznie przepływ wód potoku, stan taki zostanie zachowany. W przeciwnym przypadku, nastąpi pogorszenie się jakości wód powierzchniowych, co będzie stanowiło poważne zagrożenie dla ichtiofauny.

Obserwuje się tutaj także zanikanie półnaturalnych siedlisk przyrodniczych spowodowane brakiem użytkowania trwałych użytków zielonych (łąk i pastwisk). Tam, gdzie one istnieją, nasilą się procesy naturalnej sukcesji wtórnej. W efekcie obszary te będą przechodzić przez różne stadia rozwoju roślinności aż do wykształcenia klimaksu w postaci zwartego lasu, co już się obserwuje na części tych terenów.

Objęcie ochroną prawną cennych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów wskazanych w obowiązującym Studium, pozostawienie terenów przyrodniczo cennych wolnych od zabudowy mieszkaniowej oraz jakiegokolwiek innej formy zainwestowania, zachowanie ciągów korytarzy ekologicznych, na które składają się ciągi drzew, szpalery i aleje przydrożne przyczynią się do utrwalenia funkcji przyrodniczych i rozwój gminy zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

12. Propozycje rozwiązań alternatywnych oraz mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W trakcie wyboru rozwiązań zmiany Studium dokonano analizy wariantowej planowanych ustaleń. Wybór przyjętego rozwiązania wynikał z:

1. dokonania zgodności przewidywanych rozwiązań opracowaniami ponadlokalnymi, (powiatowymi, wojewódzkimi) istotnymi z punktu widzenia projektowanego dokumentu,
2. uwzględnienia wniosków złożonych do Studium.

Przedmiotem analizy wariantowej jest rozważenie różnych możliwości osiągnięcia celów, dla których dokument jest sporządzony. W tym rozumieniu, nie może nim być zaniechanie działań, (tzw. „wariant zerowy”), ponieważ uniemożliwia to osiągnięcia celów tego dokumentu. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zmiany Studium, z uwagi na mało konkretne wskazania dokumentów planistycznych sporządzanych na poziomie strategicznym, mogą dotyczyć przede wszystkim kwestii przestrzennych realizacji ustaleń dokumentu.

Zdaniem autorów prognozy, przedmiotowy dokument proponuje w zakresie lokalizacji rozwiązania pozwalające pogodzić wymóg ochrony bioróżnorodności cennych fragmentów rodzimej przyrody z realizacją potrzeb rozwoju przestrzennego. Projekt zmiany Studium realizuje wariant najkorzystniejszy dla środowiska przyrodniczego (zgodny zw wskazaniem opracowania ekofizjograficznego oraz z celami dokumentów wyższego szczebla), gdyż nie prowadzi do żadnych znaczących szkód oraz nie wiąże się z bezpośrednim niszczeniem siedlisk przyrodniczych.

Na etapie sporządzania projektu niniejszego dokumentu, w związku z dostrzeżeniem czynników, które mogłyby skutkować negatywnym oddziaływaniem na środowisko, w zespole projektowym prowadzone były rozmowy i uzgodnienia dotyczące oddziaływania na środowisko poszczególnych elementów koncepcji zmiany Studium. W efekcie, wybrano wariant najbardziej korzystny pod względem środowiskowym i uwzględniający założenia zrównoważonego rozwoju, dla którego też sporządzono niniejszą prognozę.

Po rozpatrzeniu rozwiązań alternatywnych zaproponowano wprowadzenie następujących ustaleń zapobiegających przewidywanym, negatywnym skutkom środowiskowym:

1. wydzielenie wolnego od wszelkich przekształceń pasa zieleni wzdłuż koryta potoku Włosienica (pasa buforowego), w celu ograniczenia ilości ładunków zanieczyszczeń nawozami spływających do wód tego potoku wraz z wodami opadowymi; daje to także gwarancje przestrzenne dla zapisu Studium odnośnie utworzenia tutaj użytku ekologicznego;
2. wydzielenie pasa terenu wzdłuż drogi dojazdowej do przystanku kolejowego, jako dopuszczonego pod nową zabudowę kubaturową;
3. wprowadzenie zakazu zabudowy kubaturowej (oprócz obiektów małej architektury) na pozostałym obszarze zmiany Studium, a zwłaszcza w obrębie terenów leśnych (las graniczący z parkiem przypałacowym);
4. wydzielanie pasa terenu w obrębie terasy zalewowej potoku Lipa (na mniejszym z terenów objętych zmianą ustaleń Studium) wolnego od wszelkiej zabudowy;
5. rozstrzygnięcia dotyczące możliwych sposobów pozyskiwania wód do celów nawadniania powierzchni trawiastych pola golfowego (zalecane przez autorów prognozy jest odtworzenie stawu w obrębie lasu graniczącego z założeniem parkowym).

Przedmiotowy projekt Studium nie uwzględnia zaproponowanych rozwiązań, ponieważ nie leży to w kompetencji tego dokumentu. Zalecenia te będą możliwe do uwzględnienia dopiero na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o co wnioskuje autorzy niniejszej prognozy.

13. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń projektu zmiany Studium

Ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, nie będąc dokumentami prawa miejscowego, nie mogą być podstawą do wydawania decyzji budowlanych, na podstawie których mogą być podjęte działania inwestycyjne, których skutki będą zauważane w środowisku.

Z tego powodu, uważa się, że kontrola realizacji postanowień przedmiotowego studium będzie prowadzona dopiero po sporządzeniu planu miejscowego dla terenów objętych opracowaniem w trybie przewidzianym artykułem 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku „O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym” (t.j. Dz.U. 2012 r. poz. 647 z p.zm.). Zgodnie z tym zapisem, Wójt przekazuje Radzie Gminy wyniki analiz po uzyskaniu opinii komisji urbanistyczno – architektonicznej co najmniej raz w czasie trwania kadencji Rady. Zakres i metody tej kontroli zostanie określony we właściwej dla tego dokumentu prognozie oddziaływania na środowisko.

Wstępnie można wskazać, że obszarem wymagającym monitorowania jest wpływ planowanej działalności na ichtiofaunę potoku Włosienica.

14. Informacje o dokumentach uwzględnionych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą przedmiotowego projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Platerówka sporządzono w oparciu o dokumentację i opracowania, które wymieniono poniżej w porządku alfabetycznym. Odnośniki literaturowe zawarte w tekście prognozy podano w nawiasach kwadratowych, np. [Kondracki 2002]. Przyjęto ujednolicony zapis podawania przepisów prawnych w następujący sposób: (t.j. Dz.U. XXXX r. Nr XX, poz. XXXX z późn. zm.). Odwołania do źródeł internetowych podano w przypisie dolnym.

Materiały te, uzupełnione badaniami terenowymi przeprowadzonymi przez autorów prognozy dostarczają informacji o większości komponentów środowiska w sposób wystarczający dla potrzeb niniejszego opracowania. Brakuje jednak aktualnych informacji o potencjale ekologicznym potoku Włosienica, w tym zwłaszcza o ichtiofaunie.

Afrykański M. Sąsiadek L. Siwek E. Gmina Platerówka. Plan urządzeniowo-rolny. Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych. Wrocław 2004 r.

Blachowski J., Markowicz- Judycka E. Zięba D. – redakcja. Opracowanie ekofizjograficzne dla województwa dolnośląskiego. Zarząd Województwa Dolnośląskiego, Wojewódzkie Biuro Urbanistyczne we Wrocławiu. <http://eko.wbu.wroc.pl> Wrocław 2005 r.

Czerwieniec M. et al. Wytyczne Instytutu Rozwoju Miast wykonane na zlecenie Ministra Środowiska. Podstawy metodyczne sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla potrzeb planowania przestrzennego. Kraków 2002 r.

-
- Jankowski W. z zespołem. Inwentaryzacja przyrodnicza województwa dolnośląskiego. Gmina Platerówka. Fulica- Jankowski Wojciech, Wrocław 1996 r.
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., et al. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce, Zakład Badania Ssaków PAN Białowieża 2005 r.
- Kondracki J. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2002 r.
- Kozłowska Szczęсна T, Błażejczyk K., Krawczyk B. Bioklimatologia człowieka. Metody i ich zastosowanie w badaniach bioklimatu Polski. PAN, Warszawa 1997 r.
- Kurzawa J. Frankowska K. Wolniewicz M Kochanka K. Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Platerówka. BBF, Platerówka 2010 r.
- Łupicki D. Cichocki J. Rubacha S. Wąsicki A. Pilch W. Sikorski W. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego parku wiatrowego Platerówka położonego w gminie Platerówka w obrębach geodezyjnych: Platerówka, Zalipie, Przylasek i Włosień wynikająca ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Autorska Pracownia Projektowa „Forum”, Platerówka 2010 r.
- Mróz W (red). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa 2012 r.
- Pohibielko K. Polanica G. Inwentaryzacja zasobów środowiska fizycznego, obiektów i walorów przyrodniczo krajobrazowych. Gmina Platerówka. Pracowania Architektury Krajobrazu, Jelenia Góra 1996 r.
- Richling A. (red.).Geograficzne badania środowiska przyrodniczego. PWN Warszawa 2007 r.
- Schmuck A. Rejonizacja pluwiotermiczna Dolnego Śląska. Zesz. Nauk. Wyższej Szkoły Rolniczej we Wrocławiu, Melioracja V, Nr 27, Wrocław 1960 r.
- Seneta W. Dolatowski J. Dendrologia. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006 r.
- Staffa M. Mazurski K. Czerwiński J. Pisarski G. Słownik geografii turystycznej Sudetów. Tom 2. Pogórze Izerskie. Wydawnictwo I-Bis, Wrocław 2003 r.